

อภินันทนาการ



สำนักหอสมุด

ภาพสะท้อนวิถีชีวิต



นายพลวัฒน์ จันทรเอี่ยม

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยพระนคร
วันที่รับเข้า 17 ก.ย. 2558
เลขทะเบียน 1312/50
เลขเรียกหนังสือ.....

ศิลปินพันธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์

พฤษภาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพระนคร

REFLECTION OF LIFE



PHONLAWAT JANEAM

An Art Thesis Submitted In Partial Fulfillment
of the Requirements


for the Degree in of Bachelor of Fine and Applied Arts


Program in Visual Art Design


May 2015

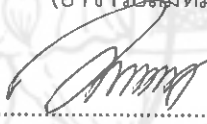
Copyright 2015 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบศิลปนิพนธ์ได้พิจารณาศิลปนิพนธ์ เรื่อง "ภาพสะท้อนวิถีชีวิต" ของ
นายพลวัฒน์ จันทรเอี่ยม เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรม
ศาสตรบัณฑิตสาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ของมหาวิทยาลัยนเรศวร


.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีรัศมี พรหมรัตน์)


.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์)

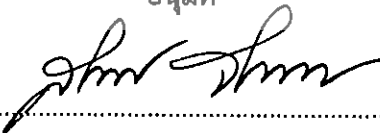

.....กรรมการ
(อาจารย์สมหมาย มาอ่อน)


.....กรรมการ
(อาจารย์อาคม ทองโปร่ง)


.....กรรมการ
(อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์อ่อน)


.....กรรมการ
(อาจารย์ชญาณิศ ชิงช่วง)

อนุมัติ



(ดร.สันต์ จันทรสมศักดิ์)

คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2558

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาช่วยเหลือแนะนำ และให้คำปรึกษาอย่างดียิ่ง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ทวีรัตน์ พรหมรัตน์ อาจารย์สมหมาย มาอ่อน อาจารย์ยอคม ทองโปร่ง อาจารย์ฐิติ สมบูรณ์เอนก และอาจารย์ชฎานิศ ชิงช่วง ที่ได้เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทุกท่าน และขอกราบ ขอบพระคุณคณาจารย์คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์ทุกท่าน ที่ได้กรุณา ถ่ายทอดความรู้ แนวคิด วิธีการ คำแนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่ ยิ่ง ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ นายบุญมา จันท์เอี่ยม นางสมร จันท์เอี่ยม ผู้ที่ให้กำเนิดและให้การอบรม สั่งสอน เลี้ยงดูข้าพเจ้าจนเติบโตมาสอนให้รู้จักผิดชอบ ชั่วดี และคอยช่วยเหลือสนับสนุนทั้งด้าน กำลังใจและกำลังทรัพย์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิตสาขาทัศนศิลป์ทุกท่าน ที่ใช้ชีวิตร่วมเรียนด้วยกันมา มีมิตรภาพที่ดีต่อกัน และอยู่เคียงข้างกันเสมอมา นอกจากนี้ยังมีผู้ที่มีความร่วมมือช่วยเหลืออีกหลายท่าน ซึ่งข้าพเจ้า ไม่สามารถกล่าวนามในที่นี้ได้หมด จึงขอขอบคุณทุกท่านเหล่านั้นไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

พลวัฒน์ จันท์เอี่ยม

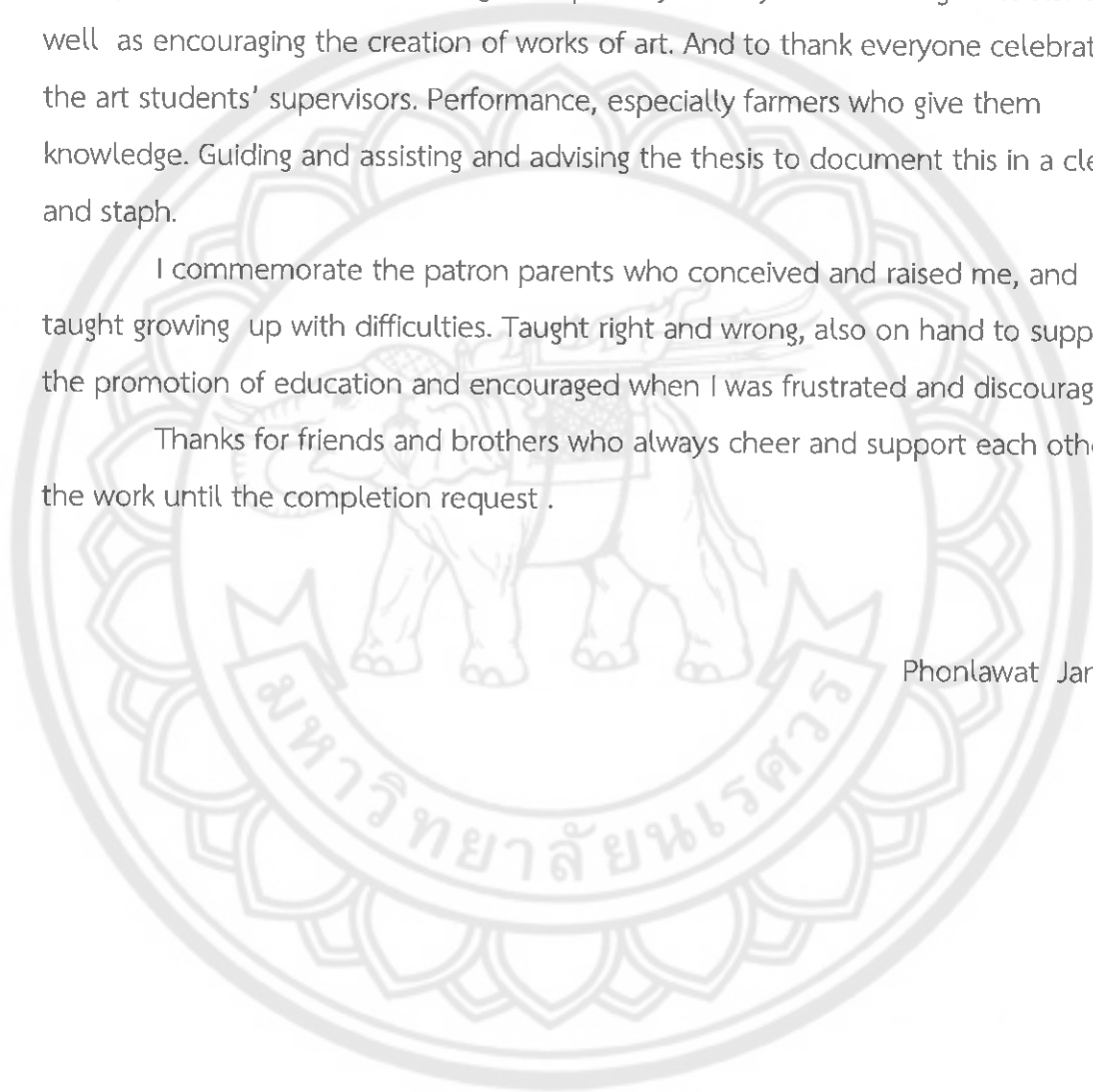
ACKNOWLEDGEMENT

I would like to thank all the teachers who gave knowledge. Guiding the study Life coaching Also taught to be responsible and disciplined. I respectfully thank the faculty of architecture, visual design disciplines you for your knowledge. Assistance As well as encouraging the creation of works of art. And to thank everyone celebrates the art students' supervisors. Performance, especially farmers who give them knowledge. Guiding and assisting and advising the thesis to document this in a clear and staph.

I commemorate the patron parents who conceived and raised me, and taught growing up with difficulties. Taught right and wrong, also on hand to support the promotion of education and encouraged when I was frustrated and discouraged.

Thanks for friends and brothers who always cheer and support each other in the work until the completion request .

Phonlawat Janeam



ชื่อเรื่อง	ภาพสะท้อนวิถีชีวิต
ผู้วิจัย	นายพลวัฒน์ จันทร์เอี่ยม
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุรชาติ เกษประสิทธิ์
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีร์ศมี พรหมรัตน์
ประเภทสารนิพนธ์	ศิลปนิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาออกแบบทัศนศิลป์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2557
คำสำคัญ	วิถีชีวิต, อาชีพ, แรงงาน

บทคัดย่อ

การสร้างสรรคผลงานจิตรกรรมศิลปนิพนธ์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง “ภาพสะท้อนวิถีชีวิต” นี้มีวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ เพื่อให้ผู้สร้างสรรค์เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค ตลอดจนความคิดและความรู้สึก แสดงออกถึงคุณค่าทางความงามหรือสุนทรียภาพในรูปแบบงานจิตรกรรม ถ่ายทอดผลงานในรูปแบบเหมือนจริง ซึ่งมีลักษณะงานแบบรูปธรรมการถ่ายทอดเรื่องราวสะท้อนความเป็นจริง ตลอดจนนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรคผลงานศิลปะ ว่าเป็นระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลปนิพนธ์ โดยมีการวางแผนดำเนินงาน คือ เริ่มจากการศึกษาค้นคว้าข้อมูลทั้งในส่วนภาคเอกสารทางโครงสร้างศิลปะรวมถึงองค์ประกอบศิลปะ งานทัศนศิลป์ และรูปถ่าย มาวิเคราะห์และประมวลความรู้นำมาสู่ขั้นตอนการทำภาพร่าง และขยายภาพผลงานขนาดจริง

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ แสดงความงามทางสุนทรียภาพผ่านรูปทรงเชิงสัญลักษณ์คือรูปร่างรูปทรงของคน ในขณะที่แสดงอากัปภิกิริยาในการทำงาน นำเสนอความประทับใจในเรื่องราวของวิถีชีวิตของคนประกอบอาชีพ กิริยาท่าทางและอารมณ์ความรู้สึกในขณะที่ทำงาน โดยบันทึกและถ่ายทอดความประทับใจผ่านงานจิตรกรรม การสร้างสรรคศิลปนิพนธ์อาศัยกลวิธีจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ จำนวนผลงานทั้งหมดมี 3 ภาพ โดยใช้ทัศนธาตุรูปทรง และสี เป็นหลัก ในการสื่ออารมณ์ ความประทับใจผ่านผลงานศิลปะ สะท้อนเรื่องราววิถีชีวิต โดยเน้นที่อาชีพชนชั้นแรงงานเป็นหลัก เนื่องจากเป็นอาชีพที่มีการทำงานที่หลากหลาย ทั้งที่ใช้แรงงาน สติปัญญาความสามารถ แรงกายแรงใจที่จะทุ่มเทในการผลิตสินค้าและบริการ ซึ่งผลตอบแทนที่ได้มาคือ ค่าจ้าง เพื่อใช้ในการดำรงชีพ

Title	REFLECTION OF LIFE
Author	Phonlawat Janeam
Advisor	Assist.Prof. Surachart kesprasit
Co – Advisor	Assist.Prof. Thaveerat Phomrat
Academic Paper	Thesis B.F.A. in Visual Art Design, Naresuan University,2014
Keywords	Lifestyle, Occupation, Labor

ABSTRACT

The creation of painting thesis, the topic "Reflections of Life" aims to provide a creative learning and understanding of the creative process, meet the thoughts and feeling, Expression of beauty or aesthetic value in the form of painting work in a job which looks like realism. The story reflects reality as well as leading to record the creation of art in a systematic documentation in the thesis. The planned operation is started by studying both the document and structural elements of art including visual art and photo processing, analysis and knowledge to bring to the process of making sketches and enlarge to actual size.

This thesis shows the aesthetic beauty through the symbolic shape of a shape as shown in the work ethic. Offering an impressive story of the lives of the occupation, gestures and emotions while at work by recording and conveying the impression through painting. Creative Strategies thesis relies oil color painting on canvas, works with all three pieces using visual elements, shapes and colors, mainly in the mood to impress through art. The story reflects a lifestyle with a focus on the working class is primarily due to a professional career that has worked with a variety of manual labor, intellect, talent and energy which is dedicated to the production of goods and services. The returns income for a living.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	4
เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	5
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	5
2 เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง.....	6
ข้อมูลด้านเนื้อหา.....	6
ข้อมูลด้านรูปแบบและกลวิธีการสร้างสรรค์.....	9
อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	9
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะป็น.....	13
อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานของศิลปินไทย.....	14
3 ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	17
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	17
ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูล.....	17
การกำหนดรูปแบบและขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์.....	20
กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์.....	22
ผลงานศิลปนิพนธ์.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 การรายงานผลและการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	40
การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ.....	40
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์.....	42
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	42
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	46
การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	50
5 บทสรุป.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	54
อภิปรายผลการวิจัย.....	54
บรรณานุกรม.....	55
ประวัติผู้สร้างสรรค์.....	57

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	10
2 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	10
3 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	11
4 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ.....	12
5 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน.....	13
6 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน.....	14
7 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย.....	15
8 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย.....	15
9 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย.....	16
10 แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ.....	17
11 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง.....	18
12 ข้อมูลจากภาพถ่าย ภาพวิถีชีวิตการประกอบอาชีพ.....	21
13 วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์.....	22
14 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	23
15 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	24
16 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	25
17 รวมภาพแบบร่างก่อนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์	26
18 ข้อมูลภาพถ่าย รวมข้อมูลภาพก่อนนำมาพัฒนาเป็นภาพแบบร่าง.....	27
19 ภาพแบบร่างก่อนทำศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1.....	28
20 ภาพแบบร่างก่อนทำศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	29
21 ภาพแบบร่างก่อนทำศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	29
22 ทาสีรองพื้นบนผ้าใบ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1	30
23 ทาสีรองพื้นบนผ้าใบ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2	30
24 ทาสีรองพื้นบนผ้าใบ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3.....	30
25 ร่างภาพบนผ้าใบตามแบบร่าง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1	31
26 ร่างภาพบนผ้าใบตามแบบร่าง ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2.....	31

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพ		หน้า
27	ร่างภาพบนผ้าใบตามแบบร่าง ศิลปินพจน์ภาพที่ 3.....	32
28	การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปินพจน์ภาพที่ 1	32
29	การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปินพจน์ภาพที่ 2	33
30	การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปินพจน์ภาพที่ 3	33
31	การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม และเก็บรายละเอียด ศิลปินพจน์ภาพที่ 1...	34
32	การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม และเก็บรายละเอียด ศิลปินพจน์ภาพที่ 2...	35
33	การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม และเก็บรายละเอียด ศิลปินพจน์ภาพที่ 3...	35
34	ผลงานศิลปินพจน์ชื่อ “ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 1”	37
35	ผลงานศิลปินพจน์ชื่อ “ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 2”	38
36	ผลงานศิลปินพจน์ชื่อ “ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 3”	39
37	การแสดงเนื้อหาภายนอก และเนื้อหาภายใน	41
38	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินพจน์ภาพที่ 1.....	42
39	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิววัตถุต่างๆ ศิลปินพจน์ภาพที่ 1...	43
40	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินพจน์ภาพที่ 1.....	44
41	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินพจน์ภาพที่ 2.....	46
42	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิววัตถุต่างๆ ศิลปินพจน์ภาพที่ 2...	47
43	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินพจน์ภาพที่ 2.....	48
44	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปินพจน์ภาพที่ 3.....	50
45	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิววัตถุต่างๆ ศิลปินพจน์ภาพที่ 3...	51
46	การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปินพจน์ภาพที่ 3.....	52

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เราเกิดมาล้วนมีความมุ่งหวังที่จะได้พบแต่ความสุข หวังที่จะประสบความสำเร็จในชีวิตด้วยกันทั้งสิ้น โดยต่างคนก็ต่างเลือกวิธีการหรือแนวทางที่จะทำให้ได้พบกับความสุขและความสำเร็จนั้นมาครอบครอง เมื่อมีการกระทำตามวิธีการและแนวทางนั้นอย่างต่อเนื่อง ก็จะกลายเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต หรือวิถีชีวิตของแต่ละคนที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้นใครจะมีวิถีชีวิตอย่างไร ก็ขึ้นอยู่กับการกระทำของตนเองที่จะเลือกให้เป็นแบบนั้น หรือจะเรียกให้เข้าใจโดยง่ายนั้นก็คือ การเลือกเป้าหมายในชีวิตนั่นเอง

การประกอบอาชีพ เป็นสิ่งสำคัญส่วนหนึ่งในวิถีชีวิตและการดำรงชีพ เพราะอาชีพ เป็นการสร้างรายได้เพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัว และเพื่อชื้อจ่ายปัจจัยที่จำเป็นหรือต้องการ การประกอบอาชีพนั้นต้องใช้ทั้งความคิด ความรอบคอบ และสติปัญญา ในการวางแผนจัดการและแก้ไขปัญหา ความสำคัญของอาชีพจึงเปรียบเสมือนฟันเฟืองสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งผลต่อการดำเนินวิถีชีวิตด้วย

อาชีพชนชั้นแรงงาน เป็นกลุ่มอาชีพที่มีการทำงานทุกชนิดของมนุษย์ทั้งที่ใช้แรงงาน สติปัญญาความสามารถ แรงกายแรงใจที่ทุ่มเทในการผลิตสินค้าและบริการ โดยทั่วไปอาจแบ่งได้เป็นแรงงานฝีมือ เช่น วิศวกร นักวิชาการ แรงงานกึ่งฝีมือ เช่น ช่างเทคนิค เสมียน และแรงงานไร้ฝีมือ เช่น กรรมกรแบกหาม ยาม นักการภารโรง เป็นต้น ผลตอบแทนที่ได้มาคือ ค่าจ้าง เพื่อใช้ในการดำรงชีพ

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้สร้างสรรค์จึงต้องการนำเสนอมุมมองความประทับใจในการดำเนินวิถีชีวิตของผู้คนที่ประกอบอาชีพ โดยเน้นไปที่กลุ่มอาชีพชนชั้นแรงงาน เพื่อสะท้อนเรื่องราววิถีชีวิตที่มีความน่าสนใจ ถ่ายทอดความเป็นรูปร่างนอก จากท่าทางอากัปภิกิริยาในขณะที่ทำงาน ผ่านโครงสร้างทางรูปของคอน และต้องการถ่ายทอดความเป็นนามธรรมในใจของคน หรือก็คือผู้สร้างสรรค์ต้องการถ่ายทอดสิ่งที่เป็นตัวตนคนนั้น ให้เห็นถึงบุคลิก ท่าทาง อุปนิสัยใจคอ หรือความรู้สึกนึกคิดที่ซ่อนอยู่ภายใน โดยถ่ายทอดความประทับใจนี้ผ่านผลงานศิลปะ ผ่านงานด้านจิตรกรรมในรูปแบบเหมือนจริง และด้วยกลวิธีภาพเขียนสีน้ำมันบนผ้าใบ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

จิตร ภูมิศักดิ์ ในนามปากกา ทีปกร (๒๕๕๒, หน้า ๑๔๖-๑๔๗) ได้กล่าวไว้ว่า “ศิลปะเพื่อชีวิต หมายถึงศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อให้ส่งผลสะท้อน อย่างใดอย่างหนึ่งไปยังประชาชนผู้อ่าน ผู้ฟัง ผู้ดู, คือ ศิลปะที่มีบทบาทอันสำคัญต่อชีวิตของประชาชนผู้เสพศิลปะ, คือศิลปะที่มีความสัมพันธ์อยู่กับชีวิตทางสังคมของมวลประชาชน ศิลปะเพื่อประชาชนในทรรศนะของประชาชน ก็คือ ศิลปะที่ส่งผลสะท้อนอันมีคุณประโยชน์ไปยังชีวิตทางสังคมของมวลประชาชนคือ ศิลปะที่เปิดโปงให้ประชาชนมองเห็นต้นตอของความเลวร้ายของชีวิตในสังคม คือ ศิลปะที่ชี้แนะให้ประชาชนมองเห็นทางออกของชีวิตอันถูกต้องและพร้อมกันนั้น ก็ช่วยให้มวลประชาชนต่อสู้และเคลื่อนไหวไปสู่จุดหมายปลายทางของชีวิตอันดีกว่า อันนั้น...ศิลปะเพื่อชีวิต คือ ศิลปะที่ถือกำเนิดขึ้นมาเพื่อมีบทบาทอันเป็นประโยชน์ต่อชีวิตของประชาชนส่วนรวม คือ ศิลปะที่สร้างขึ้นเพื่อรับใช้ชีวิตทางสังคมของมวลชน มิใช่สร้างขึ้นเพียงเพื่อที่จะให้เป็นศิลปะเฉยๆได้อยู่เหมือนหัวตออันไม่ยอมมีบทบาทใดๆในสังคม”

จากบทความดังกล่าวทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจ อยากจะสร้างผลงานศิลปะที่ไม่เพียงตอบสนองเพื่อความต้องการของผู้สร้างสรรค์เพียงผู้เดียว แต่ต้องการที่จะถ่ายทอดเรื่องราวเหล่านี้ ให้ผู้รับชมได้รับรู้ด้วย ให้เกิดสุนทรีย์เกิดความประทับใจเช่นเดียวกับผู้สร้างสรรค์ และผลงานที่นำมาสร้างสรรค์ในขณะนี้สามารถเข้าถึงตัวผลงานได้ไม่ยากนัก คือได้เห็นได้รับรู้ในรูปแบบของรูปธรรมอันเป็นเรื่องราวของวิถีชีวิตการประกอบอาชีพ การทำงานของชนชั้นแรงงาน ที่อยู่ใกล้ตัวและมักพบเจอเป็นกิจวัตร โดยผู้สร้างสรรค์ได้นำมาถ่ายทอดและสะท้อนในมุมมองของผลงานศิลปะ และเพื่อตอบสนองต่อความหมายประโยคข้างต้นที่ว่า “ศิลปะเพื่อชีวิต” จึงเป็นที่มาของชื่อศิลปนิพนธ์ชุดนี้ว่า “ภาพสะท้อนวิถีชีวิต”

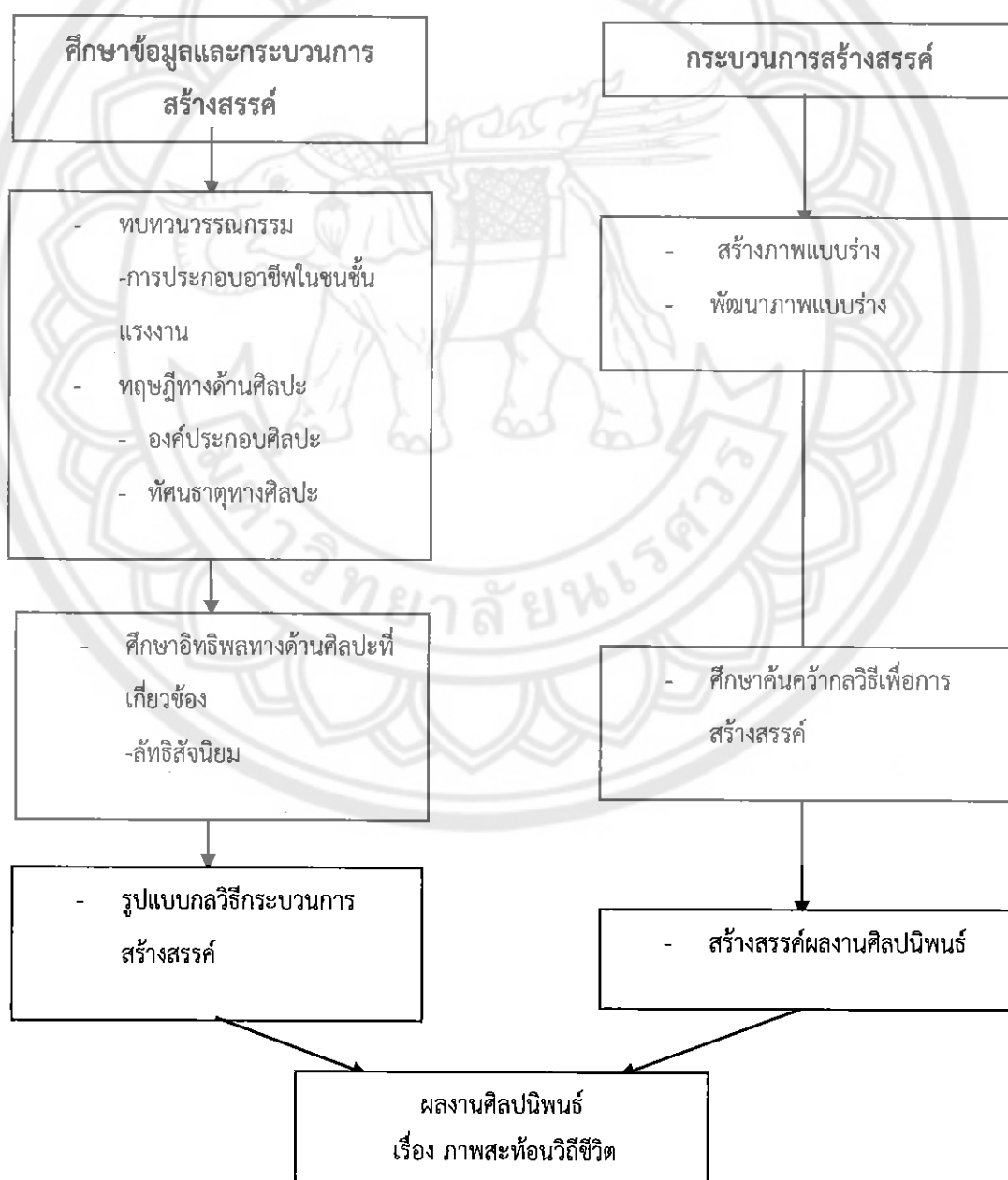
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่การบันทึกผลการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่างเป็นระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลปนิพนธ์
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ เรื่อง ภาพสะท้อนวิถีชีวิต
3. สรุป รวบรวม วิเคราะห์ ผลการสร้างสรรค์ ทั้งในส่วนรูปแบบและเนื้อหา
4. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรค์ ตอบสนองความคิดและความรู้สึกแสดงออกออกถึงคุณค่าทางความงามในรูปแบบผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลสนับสนุนแนวคิดในการสร้างสรรค์
2. กระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ
3. พัฒนาผลงานสร้างสรรค์
4. วิเคราะห์ผลงานสร้างสรรค์
5. สรุปรายงานผลการดำเนินงานวิจัย

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย



ขอบเขตของการวิจัย

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ เรื่องการต่อสู้ดิ้นรนของวิถีชีวิตในชนบท ผู้สร้างสรรค์ได้แบ่งขอบเขตการวิจัยเป็น 2 ส่วน ได้แก่

1. ขอบเขตด้านข้อมูลในการสร้างสรรค์

- 1.1 ศึกษาข้อมูลทางกายภาพของคน ที่ประกอบอาชีพ ผู้ใช้แรงงาน
- 1.2 ศึกษาข้อมูลทฤษฎีทางด้านศิลปะ
- 1.3 ศึกษาข้อมูลศิลปะที่ได้รับอิทธิพล

2. ขอบเขตด้านการสร้างสรรค์ศิลปะ

- 2.1 ศึกษาทฤษฎีการสร้างสรรค
- 2.2 ศึกษาองค์ประกอบทางด้านศิลปะ
- 2.3 พัฒนารูปแบบการสร้างสรรค

3. จำนวนผลงาน 3 ภาพ

ชื่อผลงาน ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 1 ขนาด 200 x 150 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 2 ขนาด 170 x 240 เซนติเมตร

ชื่อผลงาน ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 3 ขนาด 135 x 200 เซนติเมตร

คำสำคัญหรือคำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

วิถีชีวิต (Life)	หมายถึง	การดำเนินชีวิตโดยภาพรวมของบุคคลซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะและค่านิยมของบุคคลนั้น
อาชีพ (Occupation)	หมายถึง	รูปแบบการดำรงชีพในสังคมมนุษย์ปัจจุบัน อาชีพเป็นหน้าที่ของบุคคลในสังคม การที่บุคคลประกอบอาชีพจะได้มาซึ่งค่าตอบแทน หรือ รายได้ เพื่อใช้จ่ายในการดำรงชีวิต
แรงงาน (Labor)	หมายถึง	คนงาน ผู้ใช้แรงในการทำงาน

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลจากตำราหนังสือเอกสารทางวิชาการอันเป็นข้อมูลเบื้องต้นและที่มาของเทคนิคในการสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

หนังสือองค์ประกอบศิลปะ ผู้แต่ง ชลุต นิมเสมอ

หนังสือทัศนศิลป์สมัยใหม่ ผู้แต่ง วิรุณ ตั้งเจริญ

หนังสือศิลปะเพื่อชีวิต ผู้แต่ง จิตร ภูมิศักดิ์ ในนามปากกา ทีปกร

หนังสือ 10 คำถาม ที่คุณอยากรู้เกี่ยวกับศิลปะ ผู้แต่ง สุธี คุณาวิชยานนท์

เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา 707122 พื้นฐานองค์ประกอบศิลป์

ผู้แต่ง สุรชาติ เกษประสิทธิ์

2. ข้อมูลภาพถ่าย ภาพวิถีชีวิตการประกอบอาชีพ

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเพื่อพัฒนารูปแบบศิลปะ
2. ศึกษาอิทธิพลทางศิลปะ
3. พัฒนาภาพร่าง
4. กระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ
5. วิเคราะห์กระบวนการสร้างสรรค์
6. สรุปผลการดำเนินการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

เมื่อมนุษย์เราได้มีการกระทำบางอย่างตามวิธีการและแนวทางอย่างใดอย่างหนึ่งของตนเอง เพื่อให้มาซึ่งความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต โดยมีการกระทำอย่างต่อเนื่องจนติดเป็นนิสัยเป็นกิจวัตรประจำวัน กระทั่งการกระทำนั้นได้กลายมาเป็นส่วนหนึ่งในการดำเนินชีวิต จึงจะเรียกสิ่งนั้นที่กระทำอยู่ว่า วิถีชีวิต

จากที่กล่าวมานี้ เป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดความบังตลใจ ต่อการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ชุด ภาพสะท้อนวิถีชีวิต ดังกล่าวนี้ โดยผู้สร้างสรรค์ดำเนินการวางแผนขั้นตอนค้นคว้าหาข้อมูลการทำงานสร้างสรรค์ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลด้านเนื้อหา
 - 1.1 ความหมายของวิถีชีวิต
 - 1.2 อาชีพ
 - 1.3 แรงงาน
2. ข้อมูลด้านรูปแบบและกลวิธีการสร้างสรรค์
 - 2.1 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ
 - 2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะ
 - 2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปะไทย

ข้อมูลด้านเนื้อหา

ความหมายของวิถีชีวิต

จากการศึกษาข้อมูลของผู้สร้างสรรค์ ได้มีการใช้คำที่มีความหมายใกล้เคียงกันกับคำว่าวิถีชีวิต ได้แก่ คำว่าแบบแผนชีวิต การดำเนินชีวิต รูปแบบชีวิต ซึ่งได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

1. สารานุกรมเว็บสเตอร์ (Webster's New World Dictionary.1994:781) ให้ความหมายว่า วิถีชีวิต หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยภาพรวมของบุคคลซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะและค่านิยมของบุคคลนั้นนอกจากนี้

2. โอไบรอน (O'Brien. 1976: 39-40) ให้ความหมายว่า แบบแผนชีวิต หมายถึง นิสัยที่ประพฤติในการดำรงชีวิต เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหาร การดูแลสุขภาพ การประกอบอาชีพ และการช่วยเหลือสังคม

3. องค์การอนามัยโลก (WHO. Health Education Unit. 1986: 118) ให้ความหมายของวิถีชีวิตว่า หมายถึง แบบแผนของการแสดงพฤติกรรมของบุคคลซึ่งเป็นไปตามสภาพสังคมเศรษฐกิจและความสามารถในการเลือกแสดงพฤติกรรมนั้น

4. ซิงเกอร์ (Walker; Schrist; & Pender. 1987: 76; citing Singer. 1982: 303-315) ให้ความหมายของวิถีชีวิตว่า เป็นแนวทางการดำเนินชีวิตหรือแบบแผนของการปฏิบัติของประชาชนในเรื่องการทำกิจกรรมต่างๆในแต่ละวัน

5. คูลบอก; เอิร์นส์ ; และมองโกเมอรี (Kulbok; Earls; & Montgomery. 1988: 25) ให้ความหมายว่า วิถีชีวิต หมายถึงการที่บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรม การดำเนินชีวิต ซึ่งบุคคลนั้นได้เลือกแล้ว โดยมีผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของคนนั้น ในด้านดีหรือไม่ดีก็ได้

รูปแบบการดำเนินชีวิต (หรือเรียกทับศัพท์ว่า ไลฟ์สไตล์ Lifestyle or Style of Life) หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตของบุคคล โดยที่ลักษณะของพฤติกรรมต่างๆจะเป็นตัวบ่งบอกถึง รูปแบบการดำเนินชีวิต แต่ละแบบ

พฤติกรรมในการเข้าสังคม ในการบริโภค ในการหาความบันเทิง การพักผ่อนหย่อนใจใช้เวลาว่าง และการแต่งตัว ล้วนเป็นส่วนประกอบของรูปแบบการดำเนินชีวิต รูปแบบการดำเนินชีวิตจะถูกดำเนินเป็น อุปนิสัย เป็นวิธีที่กระทำเป็นประจำในการที่กระทำสิ่งต่างๆ

สรุปได้ว่ารูปแบบการดำเนินชีวิต โดยทั่วไปแล้วจะ บ่งบอกถึง ทักษะคติ ค่านิยม และ มุมมองของแต่ละบุคคล ดังนั้นรูปแบบการดำเนินชีวิต จึงมีความหมายในเชิงของอดีตหรือตัวตน และใช้ในการสร้างสัญลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่ประกอบด้วยอัตลักษณ์ของบุคคล

(ที่มา : <http://chumphontrip.com/lifestyle-or-style-of-life.html>(27/5/58)

เมื่อผู้สร้างสรรค์ได้เข้าใจถึงการดำเนินวิถีชีวิตแล้ว ผู้สร้างสรรค์จึงได้ศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งและส่วนสำคัญในการดำเนินวิถีชีวิต นอกจากให้ได้มาซึ่งความสุขความสำเร็จแล้ว ยังเป็นปัจจัยที่ทำให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้

อาชีพ คือ ชนิดของงานที่บุคคลทำอยู่บุคคลส่วนมากมักมีงานอาชีพเพียงอาชีพเดียว ซึ่งงานอาชีพอาจแยกออกได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. งานที่ทำแล้วได้รับค่าจ้าง เงินเดือน หรือสิ่งตอบแทน โดยไม่คำนึงว่าจะได้รับในรูปแบบเงินสดหรือสิ่งของ

2. งานที่ทำโดยไม่ได้รับค่าจ้างหรือผลกำไรให้แก่ธุรกิจของหัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกที่มีความสัมพันธ์เป็นเครือญาติ หรือโดยการสมรสหรืออุปถัมภ์เลี้ยงดูในฐานะบุตรธิดา

อาชีพของคนในแต่ละชุมชนย่อมมีผลทางเศรษฐกิจต่อชุมชนและประเทศชาติ ทั้งนี้เพราะการที่คนในชุมชนแต่ละแห่งจะมีความกินดีอยู่ดีขึ้นอยู่กับประกอบการอาชีพของแต่ละคนและการที่จะจัดว่าใครกินดีอยู่ดีมากกว่าใคร เรามักจะวัดได้จากการประกอบอาชีพของแต่ละคน ผู้ที่เรียกได้ว่าเป็นผู้ที่มีความสำเร็จในการประกอบอาชีพมักจะเป็นผู้มีความรู้ ในอาชีพที่ตนทำเป็นอย่างดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๖, หน้า ๓๔๔)

จากข้อมูลทีกล่าวข้างต้นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ จะเห็นได้ชัดว่า อาชีพนั้นสามารถแบ่งแยกได้มากมายหลายประเภท ผู้สร้างสรรค์จึงได้เลือกกลุ่มอาชีพที่ความน่าสนใจและรู้สึกประทับใจ ที่อยากจะนำมาถ่ายทอดสร้างสรรค์เป็นผลงานศิลปะ ซึ่งประชากรส่วนใหญ่ในประเทศไทยที่จะอยู่ในกลุ่มนี้ด้วย คือ กลุ่มอาชีพชนชั้นแรงงาน โดยมีความหมายและความสำคัญดังนี้

แรงงาน หมายถึง ทรัพยากรมนุษย์ที่ผ่านการบริหารจัดการจนทำให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจต่อครอบครัว สังคม และประเทศชาติ

แรงงานแบ่งเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1. แรงงานฝีมือ (Skilled Labor) หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติ ทั้งนี้ ความชำนาญในงานอาชีพสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในการทำงานด้วยตนเองได้
2. แรงงานกึ่งฝีมือ (Semi-skilled Labor) หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติที่มีความชำนาญเพียงบางส่วนของงานอาชีพ
3. แรงงานไร้ฝีมือ (Unskilled Labor) หมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยใช้กำลังกาย ไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ความชำนาญ เพียงได้รับคำแนะนำบ้างเล็กน้อยก็สามารถทำงานได้

แรงงานมีความสำคัญในฐานะที่เป็นปัจจัยการผลิตในการผลิตสินค้า และเป็นทุนมนุษย์ที่สามารถพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้นได้ ตามความหมายของแรงงานเป็นประชากรที่อยู่ในวัยทำงานที่สามารถทำงานได้โดยใช้กำลังกายและกำลังความคิดที่มีหลายระดับความรู้ ความสามารถอันเป็นประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศชาติ ซึ่งความหมายของแรงงานมีค่าที่เกี่ยวข้องหลากหลายค่า ได้แก่ กำลังคน และกำลังแรงงาน นอกจากนี้ยังมีความหมายที่แบ่งย่อยลงไปเป็น ผู้มีงานทำ ผู้ว่างงาน ผู้ที่อยู่และไม่อยู่ในกำลังแรงงาน โดยที่ผู้มีงานทำยังจำแนกได้ตามสาขาการผลิตอีกหลายประเภท ซึ่งแรงงานในทุกสาขาการผลิตมีความสำคัญอย่างยิ่ง และสร้างประโยชน์ทั้งในระดับสถานประกอบการ สังคม และประเทศชาติ

(ที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/504753>)(27/5/58)

ดังนั้นในผลงานแต่ละชิ้นของผู้สร้างสรรค์ในศิลปะนิพนธ์ชุด ภาพสะท้อนวิถีชีวิต ต้องการถ่ายทอดสะท้อนเรื่องราววิถีชีวิตของคนประกอบอาชีพ ให้เห็นเป็นรูปธรรมสะท้อนเรื่องราวความเป็นจริงผ่านงานจิตรกรรมที่เหมือนจริง

ข้อมูลด้านรูปแบบและกลวิธีการสร้างสรรค์

อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ

ศิลปะสำนิจนิยม (Realism) คือทัศนศิลป์ และ วรรณกรรมที่ แสดงตัวแบบหรือเรื่องราวตามที่ปรากฏในชีวิตประจำวันโดยปราศจากการสร้างเสริม หรือการตีความหมาย และหมายถึงงานศิลปะที่เผยให้เห็นถึงความเป็นจริงที่อาจจะเน้นความเป็น อัจฉริยะด้วย

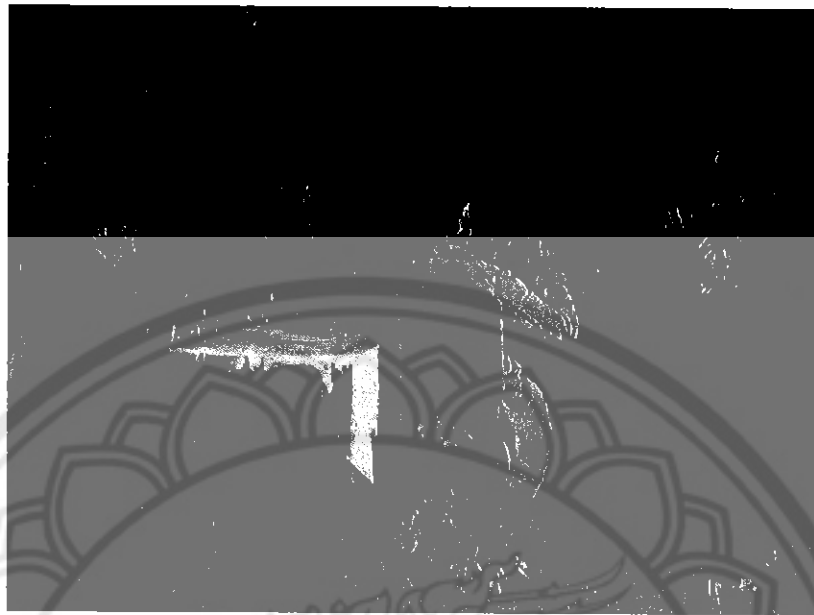
สำนิจนิยมมักจะหมายถึงขบวนการศิลปะที่เริ่มขึ้นในฝรั่งเศสในคริสต์ศตวรรษ 1850 ความนิยมสำนิจนิยมเพิ่มมากขึ้นเมื่อเริ่มมีศิลปะการถ่ายภาพเกิดขึ้น ที่ทำให้ศิลปินมีความต้องการที่จะสร้างงานที่ดู “แท้จริง” ศิลปินสำนิจนิยมจะมีทัศนคติที่ตรงกันข้ามกับลัทธิจินตนิยมซึ่ง เป็นประเภทของศิลปะที่มีอิทธิพลต่องานศิลปะและวรรณกรรมในฝรั่งเศสในปลาย คริสต์ศตวรรษที่ 18 และต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 การไม่ใช้ความรู้สึกส่วนตัวในการบิดเบือนทำให้ศิลปินสำนิจนิยมมีความเชื่อใน ปรัชญาของความเป็นจริง และ ต่อต้านการแสดงออกทางอารมณ์อย่างเกินเลย สำนิจนิยมและความเที่ยงตรงคือปัจจัยสำคัญของผู้ที่เรียกตนเองว่าเป็นสำนิจนิยม

(ที่มา : <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A8%E0%B8%B4%E0>(27/5/58)

ทั้งนี้ผู้สร้างสรรค์ได้ศึกษางานทัศนศิลป์ทั้งของศิลปินตะวันตกและตะวันออก ในลัทธิสำนิจนิยมที่แสดงกิจกรรมของคนร่วมกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมแสดงรูปทรง สี และบรรยากาศตามสภาพที่มองเห็น มุ่งเน้นความเป็นธรรมชาติที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตในสังคมโดยยกตัวอย่างศิลปินมา 2 ท่าน

1. ฌ็อง เดซีเร กุสตาฟว์ กูร์แบ (Jean Désiré Gustave Courbet; 10 มิถุนายน ค.ศ. 1819 - 31 ธันวาคม ค.ศ. 1877) เป็นจิตรกรชาวฝรั่งเศสผู้นำของขบวนการสำนิจนิยมของคริสต์ศตวรรษที่ 19 ซึ่งเป็นขบวนการที่เชื่อมระหว่างขบวนการโรแมนติก กูร์แบมีบทบาทสำคัญในจิตรกรรมฝรั่งเศสของคริสต์ศตวรรษที่ 19 ในฐานะที่เป็นผู้ริเริ่ม และในฐานะศิลปินผู้เต็มใจที่จะแสดงความคิดทัศนคติเกี่ยวกับสังคมในผลงานที่ทำ

ศิลปินเป็นนักสังคมนิยม ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นศิลปินสำนิจนิยมผู้ยิ่งใหญ่คนแรกในคริสต์ศตวรรษที่ 19 ผลงานจิตรกรรมของเขาแสดงเนื้อหาที่เกี่ยวกับชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งชีวิตของสามัญชน ผู้ใช้แรงงาน สร้างรูปทรงด้วยรอยฟูกที่แสดงพื้นผิวซับซ้อน จากเงาดำมาสู่แสงสว่าง โดยแสดงปริมาตรอย่างหนักแน่น และให้บรรยากาศที่สัมพันธ์กับเนื้อหาอย่างงดงาม



ภาพประกอบที่ 1 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ
ศิลปิน Gustave Courbet เป็นศิลปินกลุ่มลัทธิสังคมนิยม
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

(ที่มา : [http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%\)\(27/5/58](http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%)(27/5/58))



ภาพประกอบที่ 2 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ
ศิลปิน Jean-François Millet เป็นศิลปินกลุ่มลัทธิสังคมนิยม
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

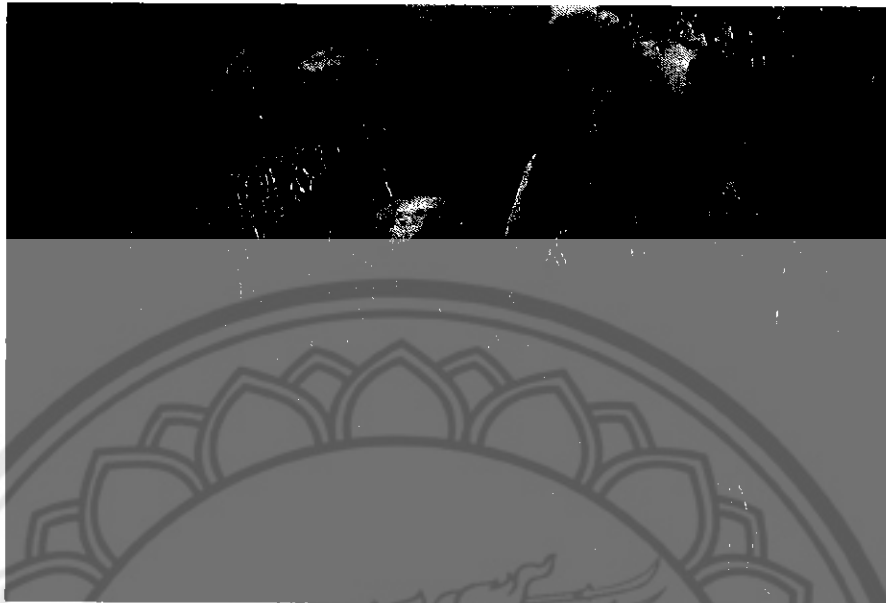
(ที่มา : [http://gardenofpraise.com/art21.htm\)\(27/5/58](http://gardenofpraise.com/art21.htm)(27/5/58))

2.เฉิน เอ็นเจียน (Chen Anjian) เป็นจิตรกรชาวจีนที่ผู้สร้างสรรค์ได้รับอิทธิพลที่จะสร้างงานในรูปแบบการถ่ายทอดวัฒนธรรม ภาพเขียนสีน้ำมัน ผลงานที่มีชื่อเสียงของเขาคือ ชุดร้านน้ำชา ซึ่งได้ถ่ายทอดชีวิตประจำวันของชาวจีน ยามมาพักผ่อนการมีกิจกรรมร่วมกันต่างๆในร้านน้ำชา ทักษะการวาดภาพของเขามีกการแสดงให้เห็นความจริง มีเส้นของพู่กันที่สวยงามและสามารถควบคุมแสงเงาเพื่อให้ได้บรรยากาศที่พิเศษในร้านน้ำชา การแสดงออกของตัวละครตัวในร้าน ที่ชาวเพิ่มชีวิตชีวาและเต็มไปด้วยเสียงหัวเราะ ความสนุกสนาน



ภาพประกอบที่ 3 อิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ
ศิลปิน Chen Anjian ชื่อผลงาน TEA SHOP SERIES
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

(ที่มา : [\(27/5/58\)](http://artist.artmuseum.com.cn/hisArtworkDetail.htm?id=5395))



ภาพประกอบที่ 4 อธิธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ
ศิลปิน Z.S. Liang เป็นศิลปินจีนกลุ่มลัทธิสังคมนิยม
กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

(ที่มา <http://www.liangstudio.com/images/Preparing%20for%20the%27/5/58>)

จากอิทธิพลที่ได้รับจากลัทธิศิลปะ กลุ่มลัทธิสังคมนิยม โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ คุณค่า
ความหมาย และสาระสำคัญของกลุ่มลัทธิสังคมนิยม ที่ได้ส่งผลต่อแนวความคิด ความบันเทิงใจ และเนื้อ
เรื่องของศิลปนิพนธ์ชุดนี้ โดยแบ่งเป็นประเด็นหลักๆ ดังนี้

1. ลัทธิสังคมนิยม ทำให้ผู้สร้างสรรค์เกิดแรงบันดาลใจ และแนวทางที่จะสร้างสรรค์ผลงานซึ่ง
ตรงต่อวัตถุประสงค์ คือการสะท้อนเรื่องราววิถีชีวิตในรูปแบบรูปธรรม ความเป็นจริงตาม
ธรรมชาติตามแนวทางของกลุ่มลัทธิสังคมนิยม
2. ผลงานของศิลปินชื่อ Rembrandt ได้เป็นแนวทางสำคัญที่จะศึกษาการเขียนงาน
จิตรกรรมภาพคนเหมือน (Portrait) และศึกษากลวิธีการระบายสีที่เป็นเอกลักษณ์ของ
ศิลปินคือ การระบายสีด้วยค่าน้ำหนักที่ทึบแต่ไม่ตัน การเน้นแสงสว่างบนใบหน้า
3. ผลงานของศิลปินชื่อ Chen Anjian เป็นศิลปินจีน จึงทำให้เป็นแนวทางในการศึกษาการ
เขียนภาพเหมือนที่สะท้อนอัตลักษณ์ของคนเอเชีย ศึกษาการจัดท่าทางของคนมุ่มมอง
ของภาพ และศึกษากลวิธีการใช้สีน้ำมัน การเขียนสีผิวเนื้อหนังของคนในรูปแบบเหมือน
จริง

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน

นอร์แมน ร็อกเวลล์ (Norman Percevel Rockwell) (3 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1894 – 8 พฤศจิกายน ค.ศ. 1978) เป็นจิตรกรและจิตรกรภาพประกอบชาวอเมริกันของคริสต์ศตวรรษที่ 20 ผู้มีชื่อเสียงจากการเขียนภาพหน้าปกนิตยสารที่เป็นภาพชีวิตประจำวันทั่วไปของชาวอเมริกันในนิตยสาร "The Saturday Evening Post" เป็นเวลากว่าสี่สิบปี ภาพที่มีชื่อเสียงก็ได้แก่ภาพชุด วิลลีส์ กิลลิส (Willie Gillis), ภาพชุด โรซีคนตอกหมุด (Rosie the Riveter) และภาพชุด เสรีภาพสี่อย่าง

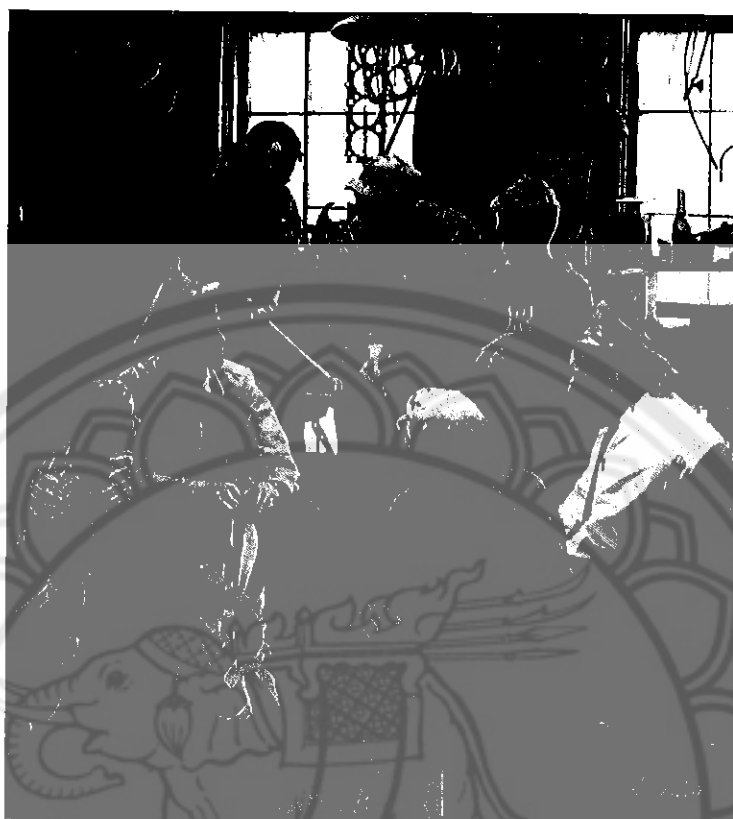
ฝีมือของ Norman Rockwell นั้นเรียกได้ว่าเป็นสัญลักษณ์ของอเมริกันชนก็ว่าได้ เพราะแทบทุกรูปจะแฝงด้วยการใช้ชีวิตและเสรีภาพที่กำลังแบ่งบานในอเมริกาใน ยุคของหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภาพเขียนของเขาดูราวกับเป็นภาพที่ถ่ายภาพด้วยกล้องชัตเตอร์นิ่ง แต่ที่สำคัญคือสีสนที่เขายใช้นั้น ช่างดูมีชีวิตชีวาราวกับเป็นภาพถ่ายสีสดใส ทั้งๆที่ในขณะนั้นภาพถ่ายสียังไม่เกิดขึ้นเลย ภาพเขียนที่มีชื่อเสียงที่สุดของเขาคือภาพที่ชื่อว่า Four Freedoms ซึ่งเป็นโปสเตอร์ที่ถ่ายทอดสุนทรพจน์ของประธานาธิบดี รูสเวลท์ เป็นหนึ่งในภาพเขียนชุด Freedom of Speech ที่แสดงอยู่ในพิพิธภัณฑ Metropolitan Museum of Art



The Runaway, 1958

ภาพประกอบที่ 5 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน
ศิลปิน Norman Rockwell ชื่อผลงาน The Runaway
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ

(ที่มา : <http://www.wikiart.org/en/norman-rockwell/the-runaway-1958>(27/5/58)



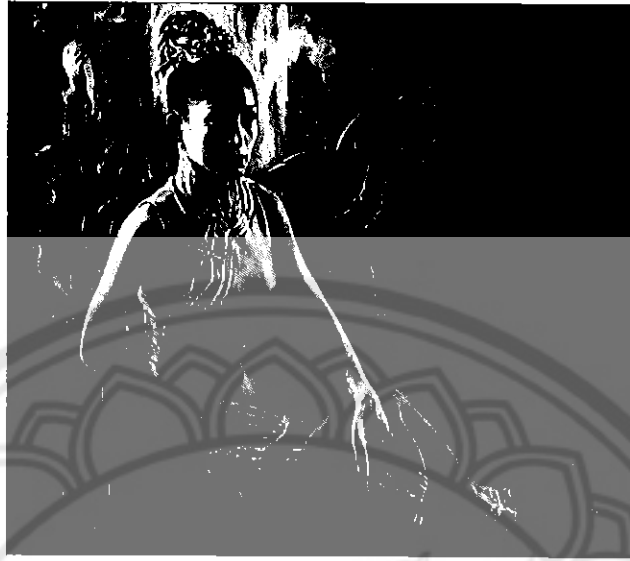
ภาพประกอบที่ 6 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน
ศิลปิน Norman Rockwell ชื่อผลงาน The Homecoming Marine
กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

(ที่มา : [http://ruleofreason.blogspot.com/2008/07/four-great-american-\(27/5/58\)](http://ruleofreason.blogspot.com/2008/07/four-great-american-(27/5/58)))

จากอิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปิน ศิลปินที่นำมาศึกษามีชื่อว่า Norman Rockwell เป็นศิลปินชาวอเมริกา ในผลงานมีรูปแบบของรูปธรรม การถ่ายเรื่องราววิถีชีวิตของชาวอเมริกา ตามสภาพความเป็นจริง และเน้นที่วิถีชีวิตของชาวชนบท นอกจากนี้ศิลปินยังได้มีการใช้กลวิธีเขียนภาพจิตรกรรมสีน้ำมัน ในรูปแบบที่เหมือนจริง ดังนั้นผู้สร้างสรรค์จึงได้นำมาศึกษาเพื่อเป็นแนวทางและการพัฒนาในผลงานศิลปินพหุชนิดนี้ต่อไป

อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย

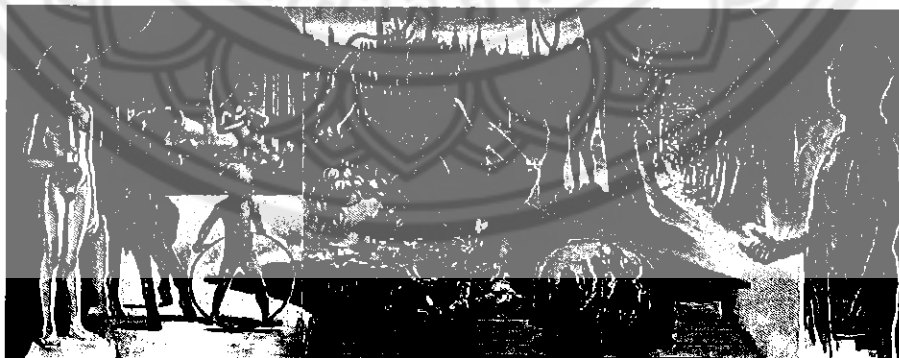
ผู้สร้างสรรค์มีความประทับใจในผลงานของ ศักดิ์วุฒิ วิเศษมณี ในเอกลักษณ์การเขียนงานในรูปแบบ Portrait และมีความเชี่ยวชาญด้านทักษะการวาดเส้น การสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมรูปคนเหมือนที่ละเอียดอ่อนงดงาม เต็มไปด้วยอารมณ์ความรู้สึกซึ่งในทุกฝีแปรง ผลงานทั้งหมดถ่ายทอดเอกลักษณ์และบุคลิกภาพของศิลปินและผู้เป็นแบบด้วยอัตลักษณ์ที่งดงาม



ภาพประกอบที่ 7 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย
ศิลปิน ศักดิ์วุฒิ วิเศษมณี ชื่อผลงาน กิ๊พ้า (Qipao)
กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

(ที่มา : [http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=haiku&month=03-\(27/5/58\)](http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=haiku&month=03-(27/5/58)))

นอกจากนี้ผู้สร้างสรรค์ยังมีความประทับใจในผลงานของ ชาติชาย ปุยเปีย จิตรกรชาวไทย มีผลงานจิตรกรรมในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์สังคม โดยสอดแทรกประเด็นต่างๆ ในเชิงการตั้งคำถาม การประชดประชัน ใช้สัญลักษณ์แทนความหมายสิ่งต่างๆ เกี่ยวกับสภาพสังคมไทยปัจจุบัน และด้วยเทคนิคฝีแปรงที่รุนแรง สร้างอารมณ์ความรู้สึกสุนทรีย์ต่อผู้สร้างสรรค์ ได้เป็นอย่างมาก



ภาพประกอบที่ 8 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย
ศิลปิน ชาติชาย ปุยเปีย ชื่อผลงาน Where are we from? Who are we? Where are going?
กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

(ที่มา : [\(27/5/58\)](http://www.rama9art.org/artisan/artdb/artists/home.php?))

อีกหนึ่งศิลปินคือ ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์ เป็นจิตรกร ที่ถ่ายทอดผลงานในด้านการสะท้อนสังคม โดยบอกผ่านตัวบุคคล และมีการนำเสนอผลงานทั้งรูปแบบจิตรกรรมและประติมากรรมร่วมกัน



ภาพประกอบที่ 9 อิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย
ศิลปิน ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์ ชื่อผลงาน ในห้วงคำนึง
กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ และประติมากรรม

(ที่มา : <http://www.era.su.ac.th/ArtDB/tha/detailpicture.asp?id=P001403>)(27/5/58)

จากอิทธิพลที่ได้รับจากผลงานศิลปินไทย โดยได้ศึกษาวิเคราะห์ คุณค่า ความหมาย และสาระสำคัญของศิลปินกลุ่มนี้ ที่ได้ส่งผลต่อแนวความคิด ความบันเทิงใจ และเนื้อเรื่องของศิลปินพณิชย์ชุดนี้ โดยแบ่งเป็นประเด็นหลักๆ ดังนี้

1. ผลงานของศิลปินชื่อ ศักดิ์วุฒิ วิเศษมณี ศิลปินท่านนี้มีความเชี่ยวชาญด้านทักษะการวาดเส้นเป็นอย่างดี โดยเฉพาะภาพคนเหมือน ผู้สร้างสรรค์จึงนำมาเป็นแนวทางการศึกษา การเขียนงานจิตรกรรม และศึกษากลวิธีการระบายสีน้ำมันด้วยฝีแปรงที่รุนแรงเป็นเอกลักษณ์
2. ผลงานของศิลปินชื่อ ขาดิชาญ ปุญเปี้ย เป็นศิลปินคนไทย ที่มีผลงานจิตรกรรมในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์สังคม จึงนำมาเป็นแรงบันดาลใจในการคิดค้นแนวความคิดและเนื้อเรื่อง ที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนความเป็นวิถีชีวิตของสังคม
3. ผลงานของศิลปินชื่อ ประดิษฐ์ ตั้งประสาทวงศ์ เป็นศิลปินไทยที่มีแนวความคิด เนื้อเรื่อง ของผลงานที่ใกล้เคียงกับผู้สร้างสรรค์มากที่สุด คือการสะท้อนเรื่องราวของวิถีชีวิตผ่านงานจิตรกรรมรูปแบบเหมือนจริง และศิลปินมีความเชี่ยวชาญด้านทักษะการเขียนภาพด้วยกลวิธีภาพเขียนสีน้ำมันเป็นอย่างดี

บทที่ 3

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงานสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

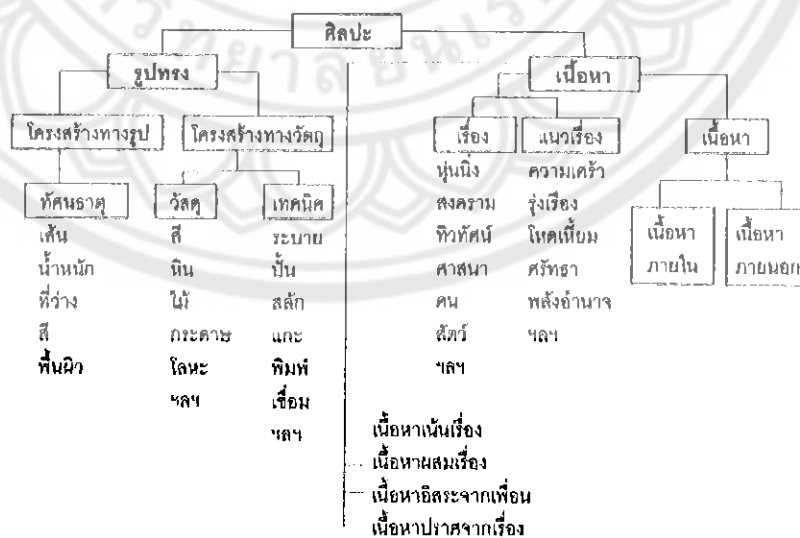
การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุด ภาพสะท้อนวิถีชีวิต จุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอมุมมองของคนทีประกอบอาชีพ ผู้สร้างสรรค์จึงศึกษาจากความเป็นอยู่วิถีชีวิตของผู้คนในสังคม เพื่อเกิดความบันเทิงใจที่จะนำเอา รูปลักษณ์ของบุคคลอาชีพเหล่านั้น มาเป็นรูปแบบในการสร้างสรรค์งานศิลปะ โดยใช้กระบวนการทางจิตกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกผ่านเทคนิค ผ่านมุมมอง ผ่านอารมณ์ และทัศนคติความงามของผู้สร้างสรรค์

สร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้เป็นกระบวนการทางด้านวิชาการ ประกอบกับการใช้ฝึกทักษะฝีมือและประสบการณ์ในด้านการสร้างสรรค์งานศิลปะ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะมีการบันทึกข้อมูลการค้นคว้า และผลสำเร็จตั้งเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ นอกจากนี้ยังพอเป็นแนวทางความรู้สำหรับนำไปใช้พัฒนาการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะต่อไปในภายภาคหน้า

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

ขั้นตอนการศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูล

1. หลักการและแผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

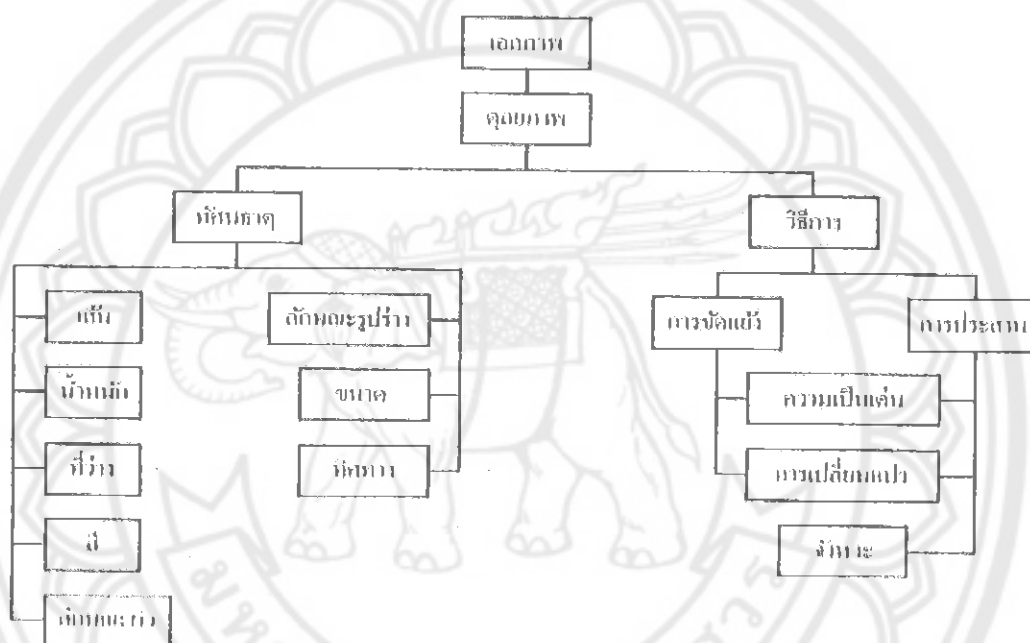


ภาพประกอบที่ 10 แผนผังแสดงองค์ประกอบของศิลปะ

ที่มา : องค์ประกอบของศิลปะ, ชลุต นิมสมอ(2530:26)

ผู้สร้างสรรค์ได้นำข้อมูลจากการศึกษามาประมวลผลและกำหนดรูปแบบของผลงาน รูปแบบในการสร้างสรรค์เป็นการรวมเอาทัศนธาตุซึ่งเป็นองค์ประกอบของศิลปะมาเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดสาระของผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการนำเสนอ อันประกอบไปด้วย เนื้อหา และรูปทรง

2. หลักการและแผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง



ภาพประกอบที่ 11 แผนผังแสดงทัศนธาตุและวิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง
ที่มา : หนังสือองค์ประกอบของศิลปะ, ชลุด นิมเมสมอ(2530 : 208)

การจัดองค์ประกอบทางศิลปะ เป็นหลักสำคัญสำหรับผู้สร้างสรรค์และผู้ศึกษางานศิลปะ เนื่องจากผลงานศิลปะใดๆ ก็ตามล้วนมีคุณค่าอยู่ 2 ประการ คือ คุณค่าทางด้านรูปทรง และ คุณค่าทางด้านเรื่องราวคุณค่าทางด้านรูปทรง เกิดจากการนำเอาองค์ประกอบต่างๆ ของศิลปะหรือทัศนธาตุ อันได้แก่ เส้น สี แสงและเงา รูปร่าง รูปทรง พื้นผิว ฯลฯ มาจัดเข้าด้วยกันเพื่อให้เกิดความงาม ซึ่งแนวทางในการนำองค์ประกอบต่างๆ มาจัดรวมกันนั้นเรียกว่า การจัดองค์ประกอบศิลป์ (Art Composition) โดยมีหลักการจัดตามที่กล่าวต่อไป อีกคุณค่าหนึ่งของงานศิลปะคือ คุณค่าทางด้านเนื้อหา เป็นเรื่องราว หรือสาระของผลงานที่ผู้สร้างสรรค์ต้องการที่จะแสดงออกมา ให้ผู้ชมได้สัมผัสรับรู้ โดยอาศัยรูปลักษณะที่เกิดจากการจัดองค์ประกอบศิลป์นั่นเอง

ดังนั้นการจัดองค์ประกอบศิลป์ จึงมีความสำคัญในการสร้างสรรค์งานศิลปะเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้งานศิลปะทรงคุณค่าทางความงามอย่างสมบูรณ์

การจัดองค์ประกอบของศิลปะ มีหลักที่ควรคำนึงอยู่ 5 ประการ คือ

1. สัดส่วนของภาพ (Proportion)
2. ความสมดุลของภาพ (Balance)
3. จังหวะลีลาของภาพ (Rhythm)
4. การเน้นหรือจุดเด่นของภาพ (Emphasis)
5. เอกภาพ (Unity)
6. ความขัดแย้ง (Contrast)
7. ความกลมกลืน (Harmony)

สิ่งต่างๆ ที่เราควรนำมาใช้ประกอบเข้าด้วยกัน คือ จุด, เส้น, รูปร่าง- รูปทรง, สี, ลักษณะผิว ส่วนประกอบต่างๆ ของศิลปะนำมาจัดประสานสัมพันธ์กัน ให้เกิดคุณค่า ทางความงาม เราเรียกว่า องค์ประกอบศิลป์ (Composition)

การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ชุดนี้ ผู้สร้างสรรค์ได้ สร้างผลงานจิตรกรรมให้เกิดเอกภาพ ซึ่งมีหลัก องค์ประกอบและวิธีการสร้างดังต่อไปนี้

เอกภาพ (Unity)เอกภาพของรูปทรง คือ การรวมตัวกันอย่างมีดุลยภาพ และมีระเบียบของ องค์ประกอบ ทางศิลปะ เพื่อให้เกิดเป็นรูปทรงหนึ่ง ที่สามารถแสดงความคิดเห็นหรืออารมณ์ของ ศิลปิน ออกได้อย่างชัดเจน เอกภาพของรูปทรง เป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดต่อความงามของผลงาน ศิลปะ เพราะเป็นสิ่งที่ใช้สื่อในการแสดงออกถึงเรื่องราว ความคิด และอารมณ์ ดังนั้น กฎเกณฑ์ในการ สร้างเอกภาพในงานศิลปะเป็นกฎเกณฑ์เดียวกันกับธรรมชาติ ซึ่งมีอยู่ 2 หัวข้อ คือ

1. กฎเกณฑ์ของการขัดแย้ง (Opposition) มีอยู่ 4 ลักษณะ คือ

- 1.1 การขัดแย้งขององค์ประกอบทางศิลปะแต่ละชนิด และรวมถึงการขัดแย้งกัน ของ องค์ประกอบต่างชนิดกันด้วย
- 1.2 การขัดแย้งของพื้นผิว
- 1.3 การขัดแย้งของทิศทาง
- 1.4 การขัดแย้งของที่ว่างหรือ จังหวะ

2. กฎเกณฑ์ของการประสาน (Transition) คือ การทำให้เกิดความกลมกลืน ให้สิ่ง ต่างๆ เข้ากันได้อย่างสนิท เป็นการสร้างเอกภาพจากการรวมตัวของสิ่งๆ ที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน

จึงสรุปได้ว่าข้อมูลองค์ประกอบศิลป์และทัศนธาตุนั้น เป็นตัวช่วยสื่อให้ผู้อื่นสามารถเข้าใจในอุดมการณ์ ผู้ชมได้รับรู้ในความงามของธรรมชาติที่ปรากฏให้เห็นเป็นรูปแบบลักษณะพื้นผิว สีและสัดส่วน ศิลปะมีองค์ประกอบที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งได้แก่โครงสร้างทางวัตถุที่มองเห็นหรือรับรู้ได้ด้วยประสาทสัมผัส อีกอย่างคือ การแสดงออกอันเป็นผลที่เกิดจากโครงสร้างทางวัตถุอีกส่วนหนึ่ง เราเรียกว่าองค์ประกอบส่วนแรกว่า รูปทรง (Form) หรือ องค์ประกอบทางรูปธรรมและอีกส่วนคือ เนื้อหา (Content) หรือองค์ประกอบนามธรรม ดังนั้นองค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างหลักการของศิลปะ ก็คือ รูปทรงกับเนื้อหา

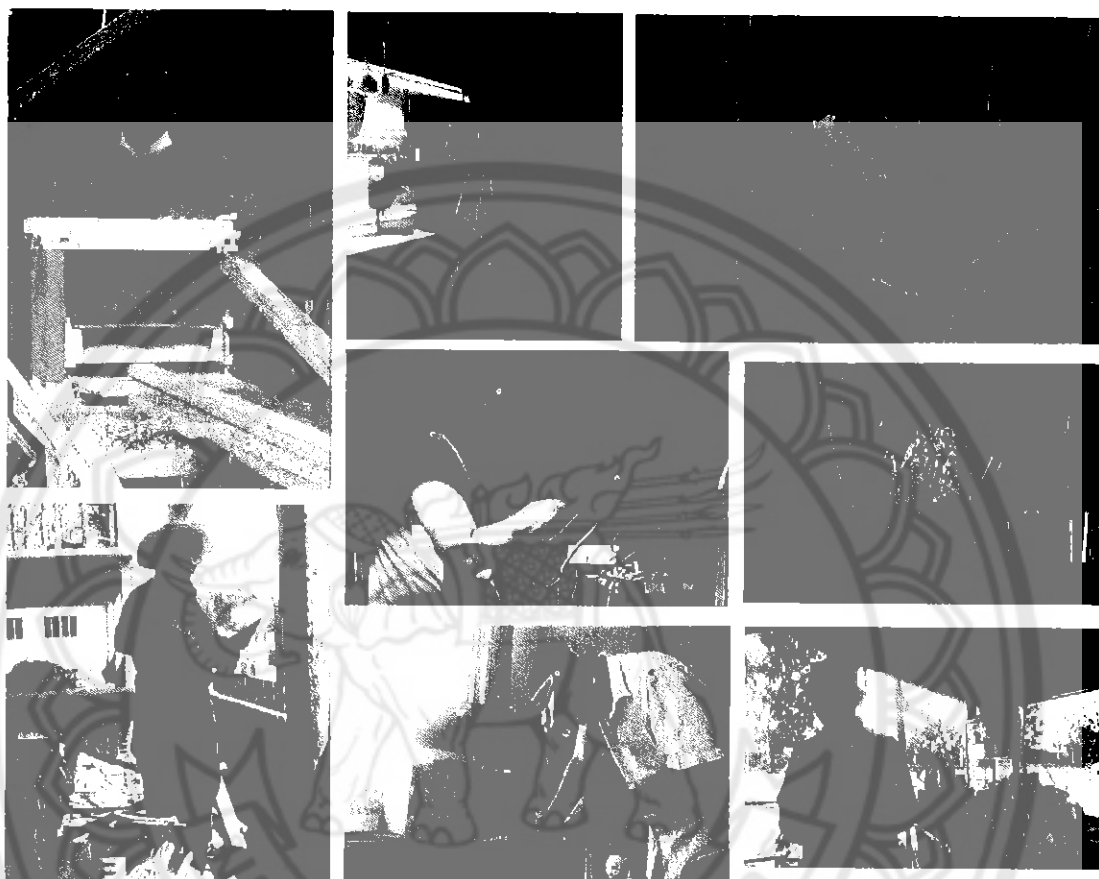
การกำหนดรูปแบบและขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

1. การศึกษาค้นคว้า ข้อมูล เอกสาร และภาพถ่าย

1.1 ข้อมูลภาคเอกสาร

1. หนังสือองค์ประกอบศิลปะ ผู้แต่ง ชลุต นิมเสมอ
2. หนังสือทัศนศิลป์สมัยใหม่ ผู้แต่ง วิรุณ ตั้งเจริญ
3. หนังสือศิลปะเพื่อชีวิต ผู้แต่ง จิตร ภูมิศักดิ์ ในนามปากกา ทิปกร
4. หนังสือ 10 คำถาม ที่คุณอยากรู้เกี่ยวกับศิลปะ ผู้แต่ง สุธี คุณาวิชยานนท์
5. เอกสารประกอบการเรียนการสอนรายวิชา 707122
พื้นฐานองค์ประกอบศิลป์ ผู้แต่ง สุรชาติ เกษประสิทธิ์

1.2 ข้อมูลภาพถ่าย



ภาพประกอบที่ 12 ข้อมูลจากภาพถ่าย ภาพวิถีชีวิตการประกอบอาชีพ

ในการเก็บข้อมูลภาพถ่ายนั้น ผู้สร้างสรรค์มีแนวความคิดที่จะสะท้อนความประทับใจเกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นวิถีชีวิตของคนประกอบอาชีพ โดยเฉพาะกลุ่มชนชั้นผู้ใช้แรงงาน อันได้แก่ ช่างไม้ กรรมกร และช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ในรูปแบบของผลงานศิลปะ ความประทับใจที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการทำทางการทำงานของคน การเห็นโครงสร้างร่างกายในการทำงาน มีการแสดงอารมณ์ผ่านสีหน้าและแววตา โดยมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่บ่งบอกถึงสถานที่ทำงาน โดยผู้สร้างสรรค์จะนำมาถ่ายทอดความประทับใจนี้ผ่านรูปแบบของงานจิตรกรรม

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุด ภาพสะท้อนวิถีชีวิต วัสดุที่ผู้สร้างสรรค์ได้เลือกใช้ในการสร้างสรรค์ผลงาน ได้แก่ อุปกรณ์เครื่องเขียนรูป เช่น ดินสอสีขาวละเอียดสีเหลือง มีดคัตเตอร์ กรรไกร เครื่องยิงบอร์ด กระดาษวาดเขียน สมุดสเกตซ์ภาพ สมุดบันทึกข้อมูล ฯลฯ พู่กันเขียนรูประบายสี ขนาดต่างๆ สีประเภทต่างๆ ได้แก่ สีน้ำมัน (Oil paint) สีอะครีลิค (Acrylic) น้ำมันลินสีด (Linseed oil or Flaxseed oil) น้ำมันสน (turpentine) เกียงผสมสีกรอบ เพรมผ้าใบเขียนรูปขนาดต่างๆ ตามความเหมาะสม

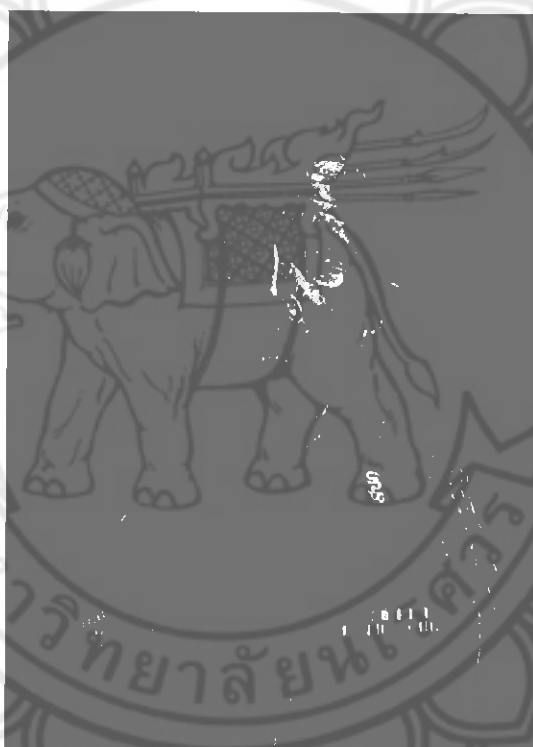


ภาพประกอบที่ 13 วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับปฏิบัติงานสร้างสรรค์

2. กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ ก่อนการสร้างสรรค์ ศิลปินพจน์

มีขั้นตอนและมีรายละเอียดดังนี้ ให้นำผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะ ก่อนศิลปินพจน์ ที่ทำขึ้นในภาคเรียนที่ 1/2556 โดยอธิบายขั้นตอนการสร้างสรรค์ศิลปะ อย่างมีระบบระเบียบพร้อม นำเสนอกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ แสดงภาพให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม โดยสังเขปอย่างกระชับ ชัดเจน ดังนี้

ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปินพจน์



ภาพประกอบที่ 14 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปินพจน์ภาพที่ 1

ผลงานชื่อ “Uniform No.1”

กลวิธิ สีน้ามันบนผ้าใบ,ขนาด 200 x 140 ซม.

แนวคิดความบันดาลใจ

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสะท้อนความเป็นจริงของสังคม ผ่านแวตาศีหน้าอารมณ์ที่ซ่อนอยู่ภายในของคน โดยเฉพาะคนที่ประกอบอาชีพในเครื่องแบบ เป็นงานทดลองชิ้นแรกที่ยพยายามจะสื่อให้ผู้รับรู้รู้สึกสะท้อนใจมากกว่าประทับใจ



ภาพประกอบที่ 15 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2
ผลงานชื่อ “Uniform No.2”
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ,ขนาด 200 x 140 ซม.

แนวคิดความบันเทิง

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสะท้อนความเป็นจริงของสังคม ผ่านแวตาศีหน้าอารมณ์ที่ซ่อนอยู่ภายในของคน โดยเฉพาะคนที่ประกอบอาชีพในเครื่องแบบ ผลงานชิ้นนี้ได้เริ่มมีองค์ประกอบเครื่องมือเข้ามาบ้าง มีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมเข้ามา



18849360



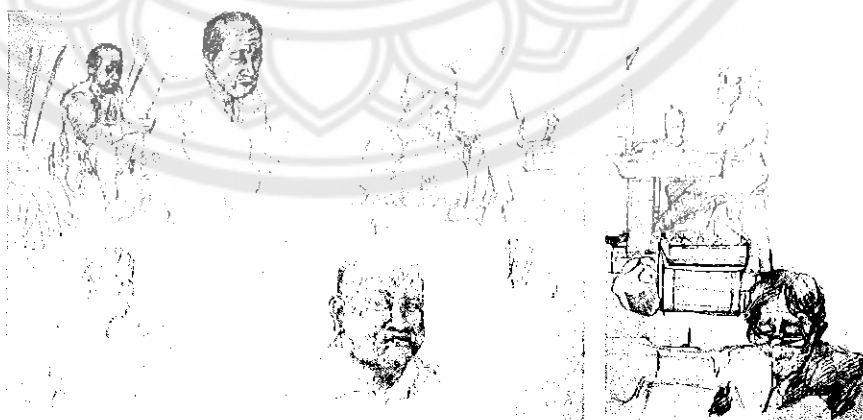
ภาพประกอบที่ 16 ผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะก่อนการสร้างสรรคศิลป์นิพนธ์ภาพที่ 3
ผลงานชื่อ "คนขายเนื้อ"
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ,ขนาด 200 x 150 ซม.

แนวคิดความบันเทิง

ผู้สร้างสรรค์ต้องการสะท้อนความเป็นจริงของสังคม ผ่านแวตาศีหน้าอารมณ์ที่ซ่อนอยู่ภายในของคนที่ประกอบอาชีพ โดยผลงานชิ้นนี้ได้เริ่มมีองค์ประกอบเครื่องมือเข้ามามากขึ้น มีบรรยากาศสิ่งแวดล้อมเพิ่มเข้ามาช่วยให้ผลงานมีความเป็นธรรมชาติ

3. การจัดทำภาพแบบร่าง ก่อนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

กระบวนการจัดทำภาพแบบร่าง (sketch) โดยทำแบบร่างจากข้อมูลภาพถ่ายด้วยกลวิธีวาดเส้นด้วยดินสอดำ EE ลงบนกระดาษ เพื่อให้ได้รูปแบบองค์ประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาชัดเจน ก่อนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์



ภาพประกอบที่ 17 รวมภาพแบบร่างก่อนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์

กระบวนการจัดทำภาพแบบร่าง (sketch)

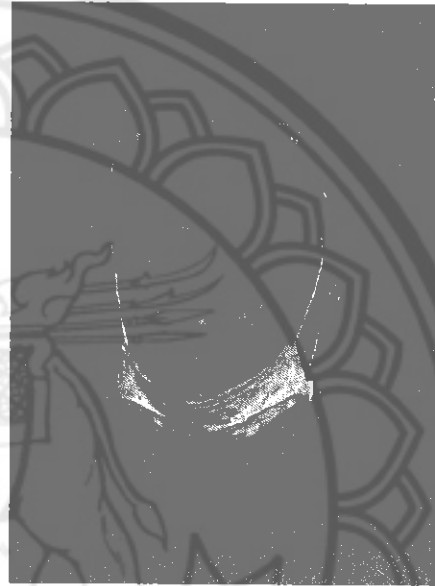
1. นำข้อมูลภาพถ่ายมาคัดเลือกให้เหลือ 3-4 ภาพ ก่อนนำไปทำภาพร่าง



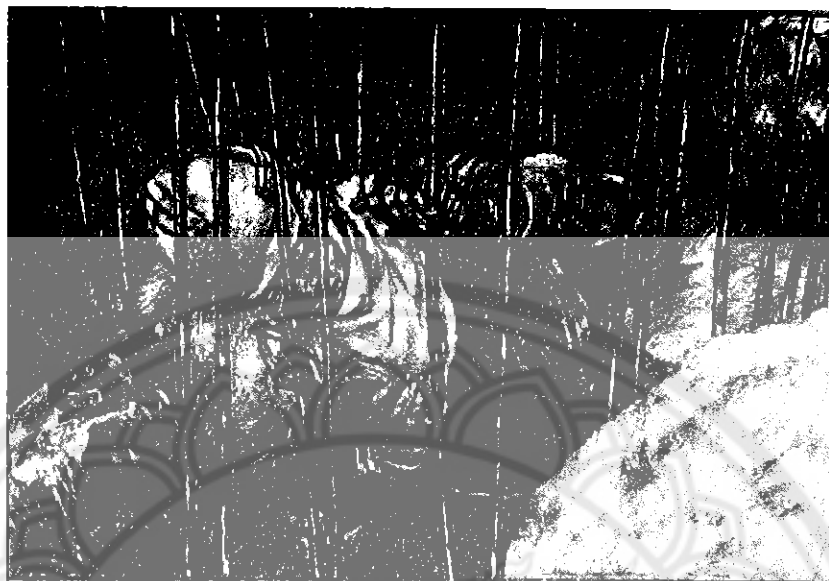
ภาพประกอบที่ 18 ข้อมูลภาพถ่าย
รวมข้อมูลภาพก่อนนำมาพัฒนาเป็นภาพแบบร่าง

2. นำข้อมูลภาพถ่ายที่คัดเลือกมาทำภาพแบบร่าง โดยผู้สร้างสรรค์ใช้เทคนิควาดเส้น แล้วนำปรึกษาคำแนะนำกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้เหลือเพียงภาพเดียว

3. นำข้อมูลภาพถ่ายที่คัดเลือกจนเหลือภาพสุดท้ายมาทำภาพแบบร่างแบบด้วยกลวิธีวาดเส้นด้วยดินสอดำEE ลงบนกระดาษ เพื่อให้ได้รูปแบบองค์ประกอบที่สอดคล้องกับเนื้อหาชัดเจน ก่อนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์



ภาพประกอบที่ 19 ภาพแบบร่างก่อนทำศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1
ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา การศึกษาโครงสร้างและส่วนรายละเอียดของภาพแบบร่าง



ภาพประกอบที่ 20 ภาพแบบร่างก่อนทำศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2
ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา การศึกษาโครงสร้างและส่วนรายละเอียดของภาพแบบร่าง

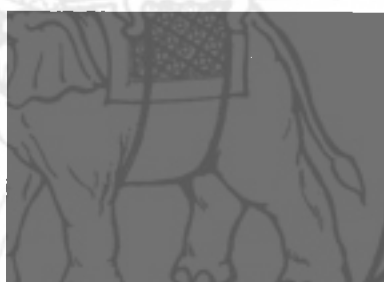


ภาพประกอบที่ 21 ภาพแบบร่างก่อนทำศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3
ภาพแบบร่างที่ได้ทำการพัฒนา การศึกษาโครงสร้างและส่วนรายละเอียดของภาพแบบร่าง

4. รูปแบบกลวิธีและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์
 ขั้นตอนที่ 1 .ทาสีรองพื้นบนผ้าใบ ด้วยสีอะคริลิกสีน้ำตาล



ภาพประกอบที่ 22 ทาสีรองพื้นบนผ้าใบ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1



ภาพประกอบที่ 23 ทาสีรองพื้นบนผ้าใบ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2



ภาพประกอบที่ 24 ทาสีรองพื้นบนผ้าใบ ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

เมื่อทำการชิงผ้าใบสำเร็จรูป (Canvas) กับโครงไม้จนได้เฟรมเขียนภาพ (Frame Canvas) ตามขนาดที่ต้องการแล้ว จากนั้นจึงทำการทาสีรองพื้นลงบนเฟรม โดยผู้สร้างสรรค์เลือกใช้สีอะคริลิกสีน้ำตาล เนื่องจากเป็นสีค่ากลาง ซึ่งสามารถช่วยควบคุมค่าน้ำหนักของภาพได้ดี

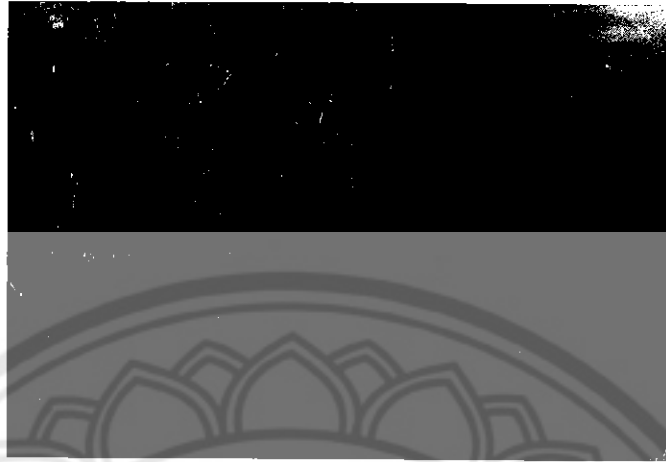
ขั้นตอนที่ 2 .ร่างภาพบนผ้าใบตามแบบร่าง



ภาพประกอบที่ 25 ร่างภาพบนผ้าใบตามแบบร่าง ศิลปินพรภาพที่ 1



ภาพประกอบที่ 26 ร่างภาพบนผ้าใบตามแบบร่าง ศิลปินพรภาพที่ 2



ภาพประกอบที่ 27 ร่างภาพบนผ้าใบตามแบบร่าง ศิลปินภาพที่ 3

เมื่อได้ทำสีรองพื้นบนผ้าใบเรียบร้อยแล้ว ก็ได้ทำการร่างภาพบนผ้าใบ โดยเขียนตามภาพแบบร่าง (sketch) ที่ได้ผ่านการพัฒนาจนสมบูรณ์แบบแล้ว

ขั้นตอนที่ 3 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม สร้างโครงสร้างระยะหน้าและระยะหลัง



ภาพประกอบที่ 28 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปินภาพที่ 1



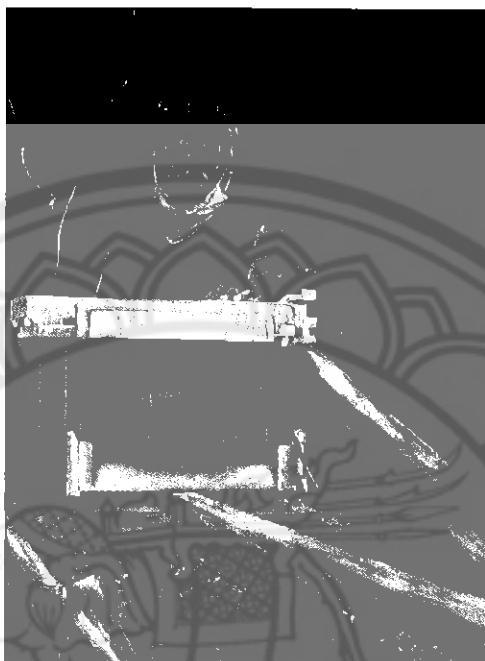
ภาพประกอบที่ 29 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2



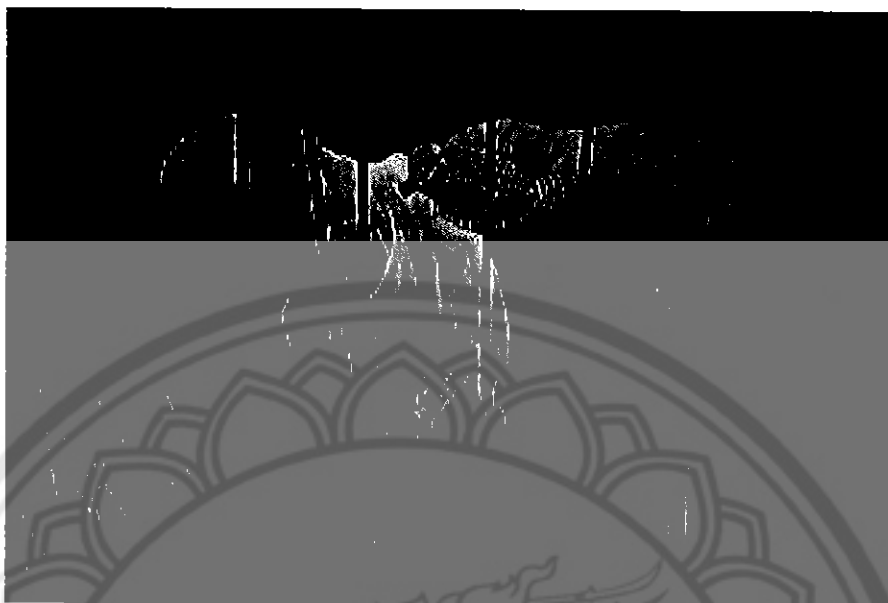
ภาพประกอบที่ 30 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

จากนั้นผู้สร้างสรรค์ได้ทำการเริ่มระบายสี ด้วยกลวิธีสีน้ำมันลงบนผ้าใบ โดยเริ่มจากการลงระบายสีโครงสร้างของภาพโดยรวม และเน้นโครงสร้างระยะหน้า (Foreground) ระยะหลัง (Background)

ขั้นตอนที่ 4 ระบายสีโครงสร้างโดยรวม และเก็บรายละเอียด



ภาพประกอบที่ 31 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม และเก็บรายละเอียด ศิลปินภาพที่ 1



ภาพประกอบที่ 32 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม และเก็บรายละเอียด ศิลปินภาพที่ 2

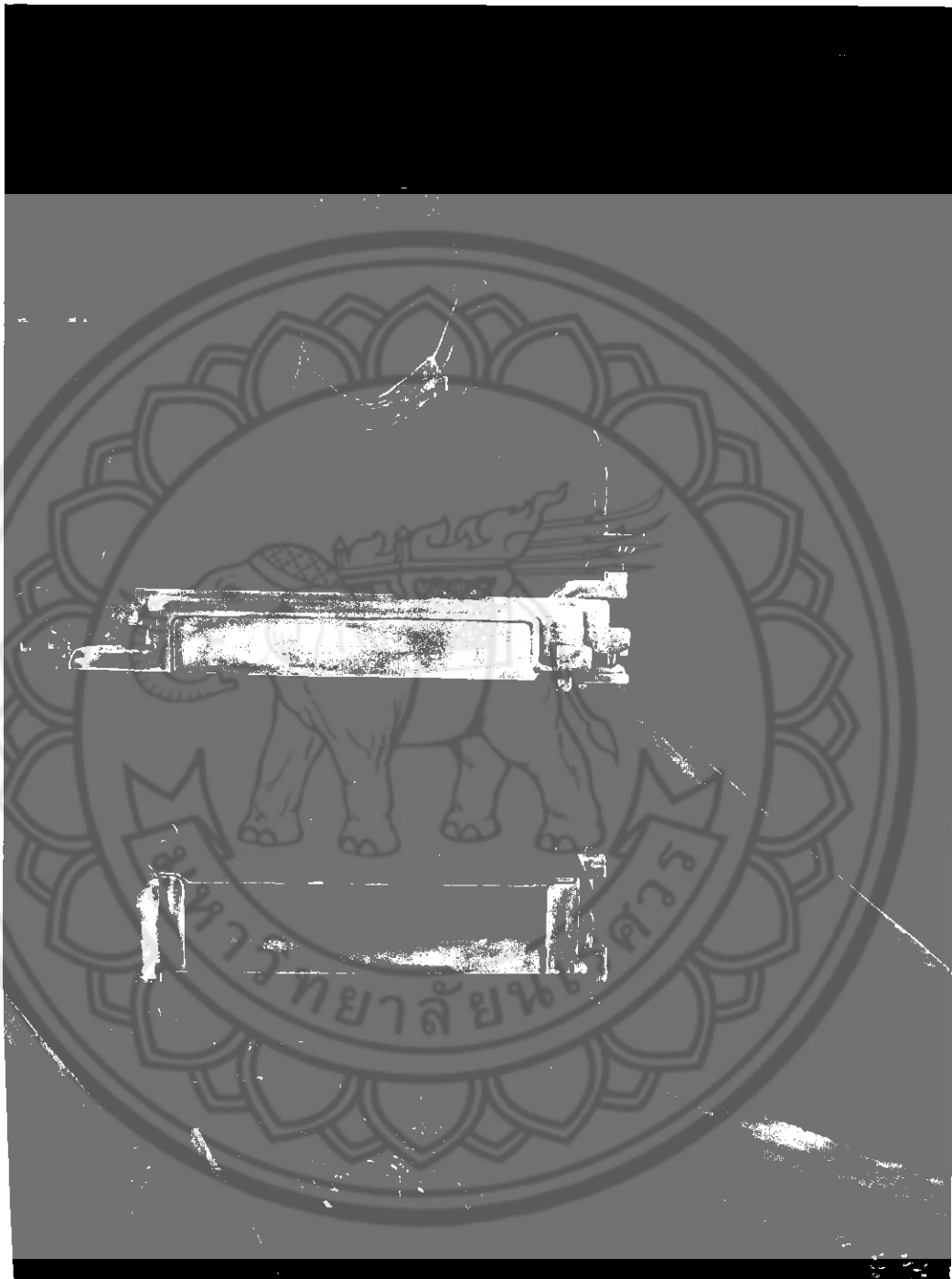


ภาพประกอบที่ 33 การเขียนระบายโครงสร้างของภาพโดยรวม และเก็บรายละเอียด ศิลปินภาพที่ 3

เมื่อได้ระบายสีโครงสร้างโดยรวมแล้วนั้น ผู้สร้างสรรค์ก็ได้ทำการเริ่มเก็บรายละเอียดในส่วนต่างๆ ของภาพ อันได้แก่ รูปทรงของคน ส่วนของใบหน้า มือ แขน อวัยวะต่างๆของร่างกาย และรูปทรงของ วัตถุ เครื่องมือช่าง เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

การเก็บรายละเอียดของงานถือว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด ซึ่งบ่งบอกให้เห็นถึงความสมบูรณ์ แบบของผลงานได้เป็นอย่างดี





ภาพประกอบที่ 34
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อ "ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 1"
กลวิธี สีน้ำมันบนผ้าใบ
ขนาด 200 x 150 ซม.



ภาพประกอบที่ 35
ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อ “ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 2”
กลวิธิ์ สีนํ้ามันบนผ้าใบ
ขนาด 170 x 240 ซม.



ภาพประกอบที่ 36

ผลงานศิลปนิพนธ์ชื่อ “ภาพสะท้อนวิถีชีวิต หมายเลข 3”

กลวิธี สีนํ้ามันบนผ้าใบ

ขนาด 135 x 200 ซม.

บทที่ 4

การรายงานผลและการวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ เป็นกระบวนการที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ศิลปะ เนื่องด้วยเป็นการอธิบายให้บุคคลอื่น เกิดการเรียนรู้ ทำความเข้าใจถึงความหมาย และขั้นตอนกระบวนการกลวิธี และคุณค่าด้านสุนทรียภาพผลงานการสร้างสรรคงานทัศนศิลป์กวีทรศน์ ตั้งแต่ขั้นแรกตามลำดับ จนถึงสิ้นสุดการสร้างสรรคเป็นผลงานศิลปะอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

สำหรับการวิเคราะห์วิจารณ์ผลงานการสร้างสรรคดังกล่าวนี้ ผู้สร้างสรรคได้กำหนดแนวทาง หลักการวิเคราะห์ โดยยึดกระบวนการของการสร้างสรรค์ศิลปะของชลุด นิมเสมอ ที่กล่าวว่า กระบวนการสร้างสรรค์ มีจุดเริ่มต้น มีการพัฒนา และมีที่สิ้นสุด เป็นขั้นตอนสอดคล้องต่อเนื่องกัน (ชลุด นิมเสมอ.2531: 324) โดยกำหนดเป็นขั้นตอนการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

1.การวิเคราะห์องค์ประกอบของศิลปะ

1.1 รูปทรง(Form)

ในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ ชื่อ ภาพสะท้อนวิถีชีวิต เป็นงานจิตรกรรมใช้กลวิธีเขียนภาพสีน้ำมันบนผ้าใบในรูปแบบเหมือนจริง เพื่อให้ถ่ายทอดเรื่องราวสภาพแวดล้อมตามความเป็นจริง การเลียนแบบธรรมชาติ ดังนั้นในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ รูปทรงภายในงานทั้งหมดจึงเป็นรูปทรงธรรมชาติ

1.2 การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

1.2.1 เรื่อง

ผู้สร้างสรรคได้รับแรงบันดาลใจในการสร้างผลงานจากการอ่านหนังสือ ศิลปะเพื่อชีวิต แต่งโดย จิตร ภูมิศักดิ์ จึงเกิดความต้องการที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนเรื่องของสังคม ถ่ายทอดเรื่องที่ประทับใจและอยู่ใกล้ตัว ซึ่งก็คือการดำเนินชีวิตของคน การประกอบอาชีพเพื่อการดำรงชีพ จึงเป็นที่มาศิลปนิพนธ์ชุด ภาพสะท้อนวิถีชีวิต

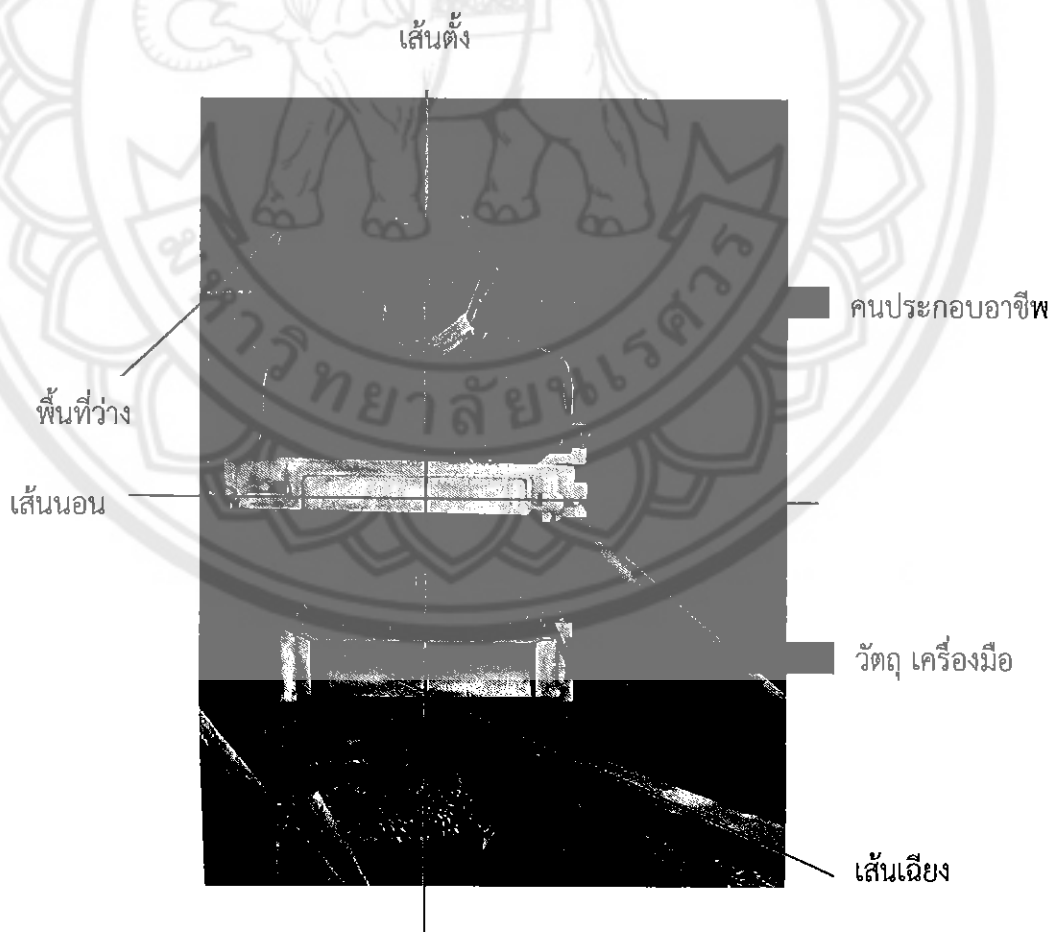
1.2.2 แนวเรื่อง

เกิดจากความประทับใจในการใช้ชีวิต แต่ละคนมีแนวทางวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน มีความน่าสนใจที่จะนำมาถ่ายทอดเรื่องราวนี้ผ่านงานศิลปะ

1.2.3 เนื้อหา (Content)

ก.เนื้อหาภายนอก เป็นภาพที่แสดงให้เห็นถึงคนที่ประกอบอาชีพในการดำเนินวิถีชีวิตเพื่อการดำรงชีพ เห็นถึงการทำทางการทำงานของคน ถ่ายทอดให้เห็นโครงสร้างร่างกายของคนขณะกำลังทำงานประจำ แสดงอารมณ์ความรู้สึกผ่านสีหน้าและแววตา โดยมีบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่บ่งบอกถึงสถานที่ที่ทำงานอาชีพนั้นๆ

ข.เนื้อหาภายใน เป็นคุณค่า ความงามขององค์ประกอบศิลปะ ที่ปรากฏคุณลักษณะทางรูปแบบแสดงองค์ประกอบของศิลปะ ของรูปทรงมนุษย์อย่างมีสัดส่วนที่ถูกต้อง มีระบบระเบียบ มีการวางแผน ด้วยปัญญาความรู้ความเข้าใจ แสดงความประสานกลมกลืน ของทัศนธาตุ ปรากฏเป็นรูปทรง มีความขัดแย้งกัน แต่เน้นจุดเด่นด้วยสีและน้ำหนัก แสงเงาให้ความรู้สึกผลทางอารมณ์ตามที่ประจักษ์นั้น โดยใช้กลวิธีเขียนสีน้ำมันด้วยฝีแปรง หยาบ ขรุขระ เป็นร่องรอยที่ชัดเจน บ่งบอกพื้นผิวเนื้อ ใบหน้าของคน เห็นถึงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดูจริงจังหนักแน่น



ภาพประกอบที่ 37 การแสดงเนื้อหาภายนอก และเนื้อหาภายใน

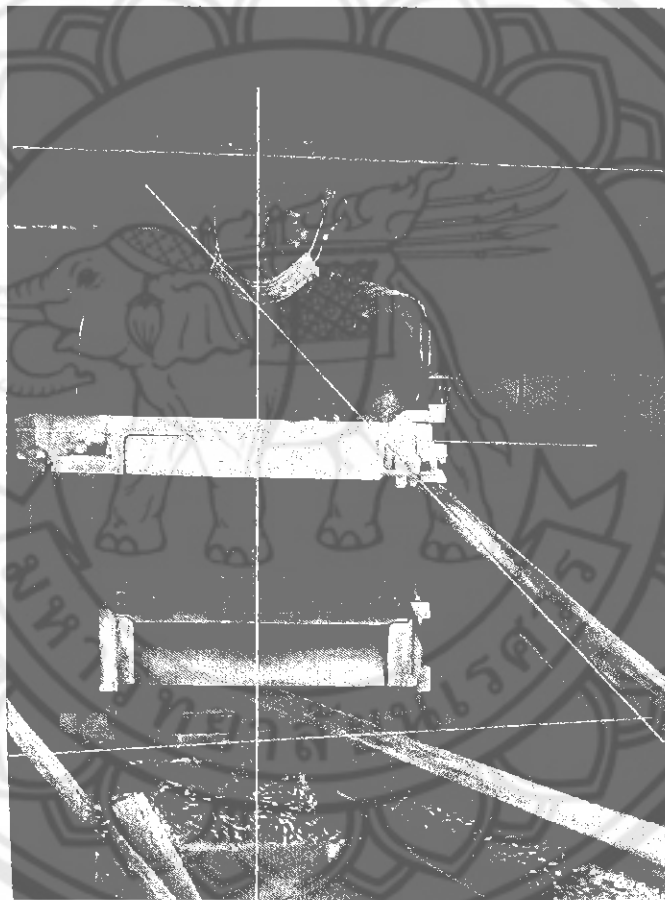
2.การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

1.การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.ทัศนธาตุ

1) เส้น เป็นสิ่งที่มีผลต่อการรับรู้ เพราะทำให้เกิดความรู้สึกต่ออารมณ์ ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1



ภาพประกอบที่ 38 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1


โดยมีเส้นเป็นองค์ประกอบทัศนธาตุ 3 เส้นหลักๆคือ


- เส้นนอน ทำให้ภาพมีความรู้สึกกว้างขวาง บรรยากาศในงานเรียบสงบ และนิ่ง
- เส้นตั้ง เส้นผ่านศูนย์กลางของตัวคน ให้ความรู้สึกสูงสง่า มั่นคง แข็งแรง ทำให้เห็น บุคลิกท่าทางของคนขณะทำงานดูตั้งใจ และจริงจัง

- เส้นเฉียง ช่วยเสริมให้ความรู้สึกภาพนี้ยังมีความเคลื่อนไหว ไม้ที่ถูกใส่
ออกจาก เครื่องรู้สึกว่าการกำลังออกท่าทางทำงานอยู่ แม้ว่าภาพจะเป็น
ภาพนิ่ง

2) รูปร่าง รูปทรง ผลงานมีลักษณะเป็น ภาพ 2 มิติ มองเห็นได้เพียง 2 ด้าน
คือด้านกว้างและด้านยาว ส่วนรูปทรง มีลักษณะเป็นรูปทรงธรรมชาติ

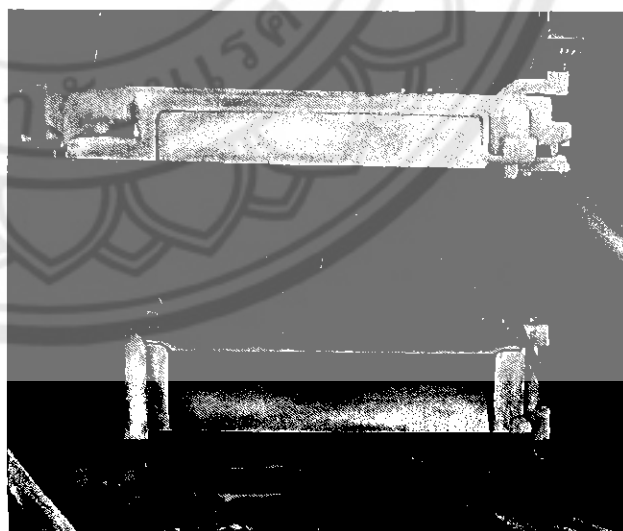
3) สี ในผลงานเป็นสีของธรรมชาติ สีตามความเป็นจริงของวัตถุและ
สิ่งแวดล้อม ซึ่งสีส่วนใหญ่ทำให้เกิดความรู้สึกรับรู้ในผลงาน โดยแบ่งกลุ่มสีได้ดังนี้

 สีโทนเอิร์ท (Earth tone color) เป็นโครงสีหลัก ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น
แสดงความเป็นธรรมชาติ และชีวิต

 สีโทนร้อน เป็นโครงสีที่แทรกเข้ามาในส่วนที่เป็นแสง เสื้อผ้า ผิวนเนื้อหนังคน
ให้ความรู้สึกความมีชีวิต มีการทำงานที่ต้องใช้แรง ความเข้มแข็ง

 สีโทนเย็น เป็นโครงสีที่แทรกเข้ามา ให้ความรู้สึกเย็นและสบายตา ให้ภาพ
รู้สึกมีความสงบนิ่ง มีสมาธิ

4) พื้นผิว ในผลงานเป็นพื้นผิวที่สัมผัสทางสายตา เป็นการรับรู้สภาพพื้นผิว
โดยการมองเห็น โดยการใช้วิธีการเขียนภาพสีน้ำมันสร้างพื้นผิวลอกเลียนแบบ
ธรรมชาติ พื้นผิวที่พบในผลงาน เช่น ความมันวาวของเครื่องจักร พื้นผิวของเนื้อไม้
พื้นผิวของเนื้อหนังคน เป็นต้น



ภาพประกอบที่ 39 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิววัตถุต่างๆ ศิลปินพินทภาพที่ 1

5) **น้ำหนัก** ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จะเน้นในส่วนในเรื่องน้ำหนัก เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นทัศนธาตุที่ทำให้ภาพผลงานดูมีมวลมีน้ำหนัก มีความสมจริงเหมือนธรรมชาติมากขึ้น โดยใช้น้ำหนักของแสงและเงาเป็นตัวกำหนด และเน้นในส่วนสำคัญ เช่น เน้นในส่วนใบหน้า ในส่วนของเครื่องจักร เป็นต้น



ภาพประกอบที่ 40 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 1

1.2 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

1) **เอกภาพ** องค์ประกอบโดยภาพรวมในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้ มีแนวคิดเนื้อหาที่สอดคล้องกับวิธีการทำงานที่ต้องการจะสื่อ คือมีความต้องการถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นจริง จึงต้องสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบรูปธรรมให้ออกมาดูสมจริงตามธรรมชาติ

2) **ความสมดุล** ในผลงานเป็นการจัดองค์ประกอบของศิลปะที่มีความสมดุลไม่เท่า คือการให้คนอยู่ตรงกึ่งกลาง แต่สองข้างก็ใช้ภาพวัตถุในการจัดวางให้รู้สึกเท่ากันทั้งสองข้าง

3) **ความขัดแย้ง** ในผลงานจะมีองค์ประกอบความขัดแย้งที่รูปทรง คือรูปทรงที่เป็นธรรมชาติ และรูปทรงที่วัตถุที่มนุษย์สร้าง

4) จุดเด่น ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้จะมีการเน้นจุดเด่นในส่วนของคน ซึ่งเป็นส่วนที่บอกเรื่องราวเนื้อหาในผลงานมากที่สุด โดยจะใช้น้ำหนักแสงเงาเป็นตัวกระทำ

2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

2.1 เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ ต้องการที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนเรื่องของสังคม ถ่ายทอดเรื่องที่น่าสนใจและอยู่ใกล้ตัว ซึ่งก็คือการดำเนินชีวิตของคน โดยมีแนวเรื่อง เกิดจากความประทับใจในการใช้ชีวิต แต่ละคนมีแนวทางวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน มีความน่าสนใจที่จะนำมาถ่ายทอดเรื่องราวนี้ผ่านงานศิลปะ

2.2 เนื้อหาภายนอก ศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 1 เป็นภาพแสดงให้เห็นถึงคนที่ประกอบอาชีพช่างไม้ ในภาพจะเห็นถึงการใช้เครื่องมือในการไสไม้อย่างมีสมาธิ อารมณ์สภาวะที่ต้องนิ่งและตั้งใจไม่ให้เกิดความผิดพลาด ซึ่งต้องอาศัยความชำนาญ และประสบการณ์พอสมควร

2.3 เนื้อหาภายใน

1) เนื้อหาทางพุทธิปัญญา (Intellectual Content) ผลงานสร้างสรรค์ศิลปะนี้มีคุณลักษณะ ทางรูปแบบแสดงองค์ประกอบของศิลปะ ของรูปทรงมนุษย์อย่างมีขั้นตอน มีระบบระเบียบ มีการวางแผน ด้วยปัญญา เกิดความประสานกลมกลืน ของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ผลทางอารมณ์อย่างอímเอิบ แสดงความสูงส่งทางจิตวิญญาณ เรียกว่า “ฝ่ายคลาสสิก (classic)”

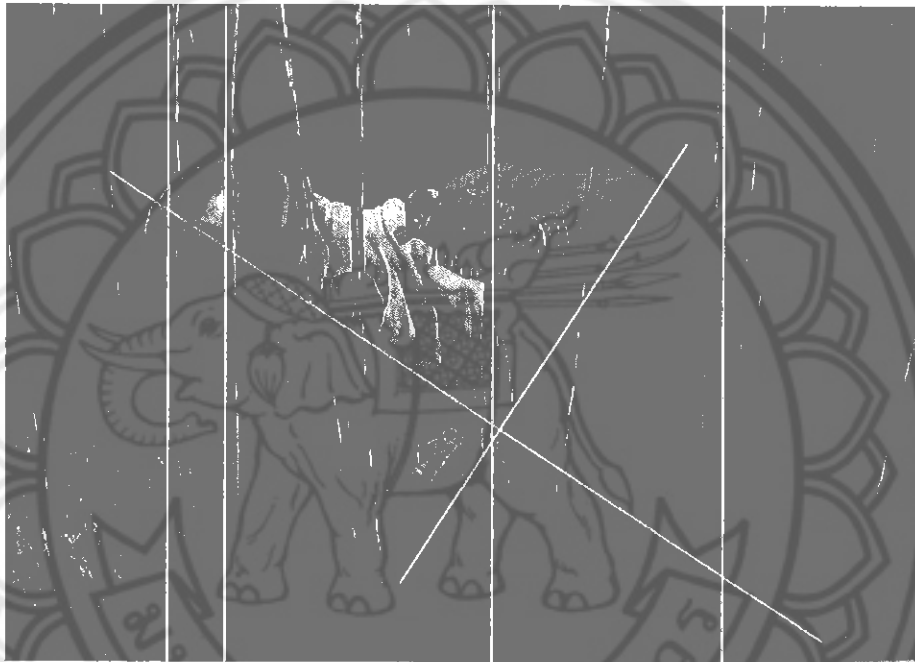
2) เนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content) นอกจากนี้ผลงานของผู้สร้างสรรค์ได้สื่อถึงอารมณ์ความสะเทือนใจ โดยเน้นจุดเด่นด้วยสีและน้ำหนัก แสง เงา ให้ความรู้สึกผลทางอารมณ์ตามที่ประจักษ์นั้น โดยใช้กลวิธีเขียนสีน้ำมันด้วยฝีแปรง หยาบขรุขระ เป็นร่องรอยที่ชัดเจน บ่งบอกพื้นผิวเนื้อ ใบหน้าของคน เห็นถึงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดูจริงจังหนักแน่น

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2

1.การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.ทัศนธาตุ

1) เส้น เป็นสิ่งที่มีผลต่อการรับรู้ เพราะทำให้เกิดความรู้สึกต่ออารมณ์ ในผลงานศิลปนิพนธ์ชิ้นที่ 2



ภาพประกอบที่ 41 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 2

โดยมีเส้นเป็นองค์ประกอบทัศนธาตุ 3 เส้นหลักๆคือ


- เส้นนอน ทำให้ภาพมีความรู้สึกกว้างขวาง บรรยากาศในงานเงียบสงบและนิ่ง


- เส้นตั้ง เส้นผ่านศูนย์กลางของเหล็กเส้น ให้ความรู้สึก มั่นคง แข็งแรง แต่การเรียงกันเป็นจังหวะซ้ำๆ ให้ความรู้สึกอึดอัด ไม่มีทางออก

- เส้นเฉียง ช่วยเสริมให้ความรู้สึกว่าคุณมีความเคลื่อนไหว มีการขยับของแขนและมือ ท่าทางคนที่ไม่ได้หยุดนิ่งแต่กำลังทำงานอยู่

2) รูปร่าง รูปทรง ผลงานมีลักษณะเป็น ภาพ 2 มิติ มองเห็นได้เพียง 2 ด้าน คือด้านกว้างและด้านยาว ส่วนรูปทรง มีลักษณะเป็นรูปทรงธรรมชาติ

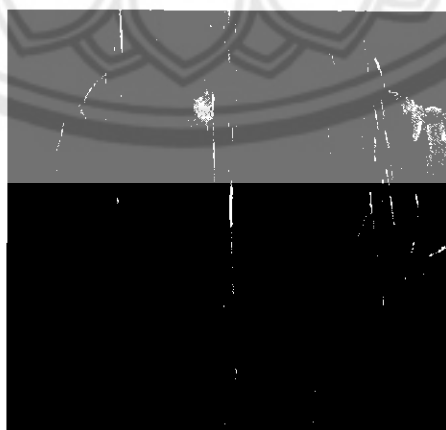
3) สี ในผลงานเป็นสีของธรรมชาติ สีตามความเป็นจริงของวัตถุและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสีส่วนใหญ่ทำให้เกิดความรู้สึกรับรู้ในผลงาน โดยแบ่งกลุ่มสีได้ดังนี้

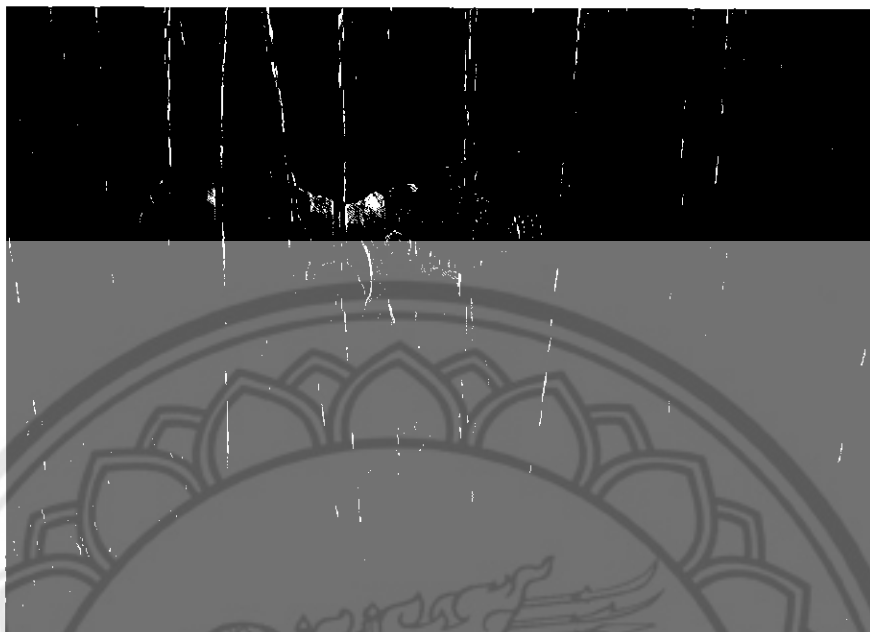
 สีโทนเอิร์ท (Earth tone color) เป็นโครงสีหลัก ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น แสดงความเป็นธรรมชาติ และชีวิต

 สีโทนร้อน เป็นโครงสีที่แทรกเข้ามาในส่วนที่เป็นแสง เสื้อผ้า ผิวเนื้อหนังคน ให้ความรู้สึกความมีชีวิต มีการทำงานที่ต้องใช้แรง ความเข้มแข็ง

 สีโทนเย็น เป็นโครงสีที่แทรกเข้ามา ให้ความรู้สึกเย็นและสบายตา ให้ภาพรู้สึกมีความสงบนิ่ง มีสมาธิ

4) พื้นผิว ในผลงานเป็นพื้นผิวที่สัมผัสทางสายตา เป็นการรับรู้สภาพพื้นผิว โดยการมองเห็น โดยการใช้กลวิธีการเล่นภาพสีน้ำมันสร้างพื้นผิวลอกเลียนแบบธรรมชาติ พื้นผิวที่พบในผลงาน เช่น ความมันวาวของวัตถุ พื้นผิวของเนื้อหนังคน เป็นต้น





ภาพประกอบที่ 43 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำพอง ศิลปินภาพที่ 2

5) น้ำพอง ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จะเน้นในส่วนในเรื่องน้ำพอง เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นทัศนธาตุที่ทำให้ภาพผลงานดูมีพลมีน้ำพอง มีความสมจริง เหมือนธรรมชาติมากขึ้น โดยใช้สีของแสงและเงาเป็นตัวกำหนด และเน้นในส่วนสำคัญ เช่น เน้นในส่วนใบหน้า ในส่วนของวัตถุ เป็นต้น

1.2 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

1) เอกภาพ องค์ประกอบโดยภาพรวมในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีแนวคิด เนื้อหาที่สอดคล้องกับวิธีการทำงานที่ต้องการจะสื่อ คือมีความต้องการถ่ายทอด เรื่องราววิถีชีวิตความเป็นจริง จึงต้องสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบรูปธรรมให้ออกมา ดูสมจริงตามธรรมชาติ

2) ความสมดุล ในผลงานเป็นการจัดองค์ประกอบของศิลปะที่มีความสมดุล ไม่เท่า คือการให้คนอยู่ตรงกึ่งกลาง แต่สองข้างก็ใช้ภาพวัตถุในการจัดวางให้รู้สึก เท่ากันทั้งสองข้าง

3) ความขัดแย้ง ในผลงานจะมีองค์ประกอบความขัดแย้งที่รูปทรง คือ รูปทรงที่เป็นธรรมชาติ และรูปทรงที่วัตถุที่มนุษย์สร้าง

4) จุดเด่น ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้จะมีการเน้นจุดเด่นในส่วนของคน ซึ่งเป็นส่วนที่บอกเรื่องราวเนื้อหาในผลงานมากที่สุด โดยจะใช้สีน้ำพองแสงเงาเป็นตัวกระทำ

5) **จังหวะ** ในผลงานมีการจัดองค์ประกอบของวัตถุคือ เหล็กเส้น โดยวางจังหวะของการซ้ำ ทำให้มีความเคลื่อนไหวและขณะเดียวกันยังทำให้เกิดความรู้สึกอัดอั้นจนหยุดนิ่ง

2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

2.1 **เรื่อง** ผู้สร้างสรรค์ ต้องการที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนเรื่องของสังคม ถ่ายทอดเรื่องที่ประทับใจและอยู่ใกล้ตัว ซึ่งก็คือการดำเนินชีวิตของคน โดยมีแนวเรื่อง เกิดจากความประทับใจในการใช้ชีวิต แต่ละคนมีแนวทางวิถีชีวิตที่แตกต่างกัน มีความน่าสนใจที่จะนำมาถ่ายทอดเรื่องราวนี้ผ่านงานศิลปะ

2.2 **เนื้อหาภายนอก** ศิลปินชั้นที่ 2 เป็นภาพแสดงให้เห็นถึงคนที่ประกอบอาชีพกรรมกรหรือช่างก่อสร้าง ในขณะที่กำลังวัดขนาดเหล็กเส้นอย่างระมัดระวังและมีสมาธิ ในสภาพแวดล้อมที่อยู่ใต้พื้นดิน ภายในท่อระบายน้ำ ในขณะที่ต้องตั้งใจทำงานไม่ให้เกิดความผิดพลาด ต้องอดทนอยู่ในสภาวะอารมณ์ของความกลัวความอึดอัดที่ต้องอยู่ในที่มืดและแคบ

2.3 เนื้อหาภายใน

1) **เนื้อหาทางพุทธิปัญญา(Intellectual Content)** ผลงานสร้างสรรค์ศิลปะนี้มีคุณลักษณะ ทางรูปแบบแสดงองค์ประกอบของศิลปะ ของรูปทรงมนุษย์อย่างมีขั้นตอน มีระบบระเบียบ มีการวางแผน ด้วยปัญญา เกิดความประสานกลมกลืน ของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ผลทางอารมณ์อย่างอึมเิบ แสดงความสูงส่งทางจิตวิญญาณ เรียกว่า “ฝ่ายคลาสสิก (classic)”

2) **เนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content)** นอกจากนี้ผลงานของผู้สร้างสรรค์ได้สื่อถึงอารมณ์ความสะเทือนใจ โดยเน้นจุดเด่นด้วยสีและน้ำหนัก แสงเงา ให้ความรู้สึกผลทางอารมณ์ตามที่ประจักษ์นั้น โดยใช้กลวิธีเขียนสีน้ำมันด้วยฝีแปรง หยาดขรุขระ เป็นร่องรอยที่ชัดเจน บ่งบอกพื้นผิวเนื้อ ใบหน้าของคน เห็นถึงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดูจริงจังหนักแน่น

การวิเคราะห์คุณค่าศิลปะผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 3

1.การวิเคราะห์รูปทรง(Form)

1.1.ทัศนธาตุ

1) เส้น เป็นสิ่งที่มีผลต่อการรับรู้เพราะทำให้เกิดความรู้สึกต่ออารมณ์ ในผลงานศิลปะนิพนธ์ชิ้นที่ 3



ภาพประกอบที่ 44 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของเส้น ศิลปะนิพนธ์ภาพที่ 3

โดยมีเส้นเป็นองค์ประกอบทัศนธาตุ 2 เส้นหลักๆคือ

- เส้นตั้ง เส้นผ่านช่วงลำตัวของคนที่นั่งอยู่ให้ความรู้สึก มั่นคง นิ่งสงบ และมีสมาธิ
- เส้นเฉียง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหวไม่อยู่นิ่ง เส้นเฉียงผ่านตัวช่วงแขน มีการขยับของแขน และมือ เส้นที่ผ่านดวงตาเหมือนท่าทางคนที่ไม่ได้หยุดนิ่งแต่กำลังทำงานอยู่

2) รูปร่าง รูปทรง ผลงานมีลักษณะเป็น ภาพ 2 มิติ มองเห็นได้เพียง 2 ด้าน คือด้านกว้างและด้านยาว ส่วนรูปทรง มีลักษณะเป็นรูปทรงธรรมชาติ

3) สี ในผลงานเป็นสีของธรรมชาติ สีตามความเป็นจริงของวัตถุและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสีส่วนใหญ่ทำให้เกิดความรู้สึกรับรู้ในผลงาน โดยแบ่งกลุ่มสีได้ดังนี้



สีโทนเอิร์ท (Earth tone color) เป็นโครงสีหลัก ให้ความรู้สึกที่อบอุ่น แสดงความเป็นธรรมชาติ และชีวิต

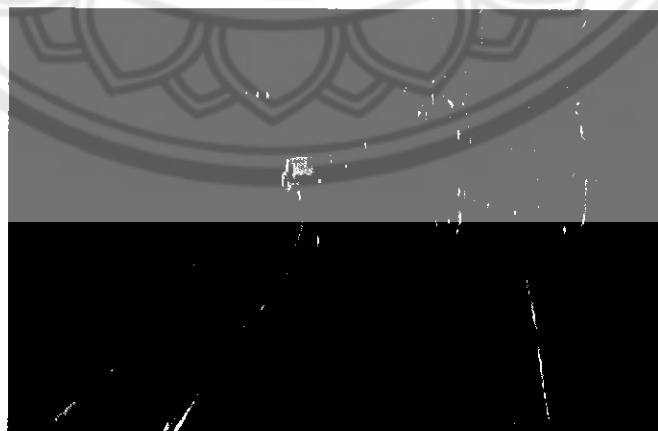


สีโทนร้อน เป็นโครงสีที่แทรกเข้ามาในส่วนที่เป็นแสง เสื้อผ้า ผิวเนื้อหนังคน ให้ความรู้สึกความมีชีวิต มีการทำงานที่ต้องใช้แรง ความเข้มแข็ง



สีโทนเย็น เป็นโครงสีที่แทรกเข้ามา ให้ความรู้สึกเย็นและสบายตา ให้ภาพรู้สึกมีความสงบนิ่ง มีสมาธิในการทำงาน

4) พื้นผิว ในผลงานเป็นพื้นผิวที่สัมผัสทางสายตา เป็นการรับรู้สภาพพื้นผิว โดยการมองเห็น โดยการใช้เทคนิคการเขียนภาพสีน้ำมันสร้างพื้นผิวลอกเลียนแบบธรรมชาติ พื้นผิวที่พบในผลงาน เช่น ความมันวาวของวัตถุ พื้นผิวของเนื้อหนังคน เป็นต้น



ภาพประกอบที่ 45 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของพื้นผิววัตถุต่างๆ ศิลปินนภาพที่ 3

5) **น้ำหนัก** ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ จะเน้นในส่วนในเรื่องน้ำหนัก เป็นสำคัญ เนื่องจากเป็นทัศนธาตุที่ทำให้ภาพผลงานดูมีมวลมีน้ำหนัก มีความสมจริงเหมือนธรรมชาติมากขึ้น โดยใช้น้ำหนักของแสงและเงาเป็นตัวกำหนด และเน้นในส่วนสำคัญ เช่น เน้นในส่วนใบหน้า ในส่วนของวัตถุ เป็นต้น



ภาพประกอบที่ 46 การวิเคราะห์รูปทรง การแสดงทัศนธาตุของน้ำหนัก ศิลปนิพนธ์ภาพที่ 3

1.2 วิธีการสร้างเอกภาพของรูปทรง

1) **เอกภาพ** องค์ประกอบโดยภาพรวมในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีแนวคิดเนื้อหาที่สอดคล้องกับวิธีการทำงานที่ต้องการจะสื่อ คือมีความต้องการถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตความเป็นจริง จึงต้องสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบรูปธรรมให้ออกมาดูสมจริงตามธรรมชาติ

2) **ความขัดแย้ง** ในผลงานจะมีองค์ประกอบความขัดแย้งที่รูปทรง คือรูปทรงที่เป็นธรรมชาติ และรูปทรงที่วัตถุที่มนุษย์สร้าง

3) **จุดเด่น** ในผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้จะมีการเน้นจุดเด่นในส่วนของคน ซึ่งเป็นส่วนที่บอกเรื่องราวเนื้อหาในผลงานมากที่สุด โดยจะใช้น้ำหนักแสงเงาเป็นตัวกระทำ

4) **จังหวะ** ในผลงานมีการจัดองค์ประกอบของวัตถุคือ เครื่องมืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า โดยวางจังหวะของการซ้ำ ทำให้มีความเคลื่อนไหว

2. การวิเคราะห์เนื้อหา(Content)

2.1 เรื่อง ผู้สร้างสรรค์ ต้องการที่จะสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่สะท้อนเรื่อง ของสังคม ถ่ายทอดเรื่องที่ประทับใจและอยู่ใกล้ตัว ซึ่งก็คือการดำเนินชีวิตของคน โดยมีแนวเรื่อง เกิดจากความประทับใจในการใช้ชีวิต แต่ละคนมีแนวทางวิถีชีวิตที่ แตกต่างกัน มีความน่าสนใจที่จะนำมาถ่ายทอดเรื่องราวนี้ผ่านงานศิลปะ.

2.2 เนื้อหาภายนอก ศิลปินขั้นที่ 3 เป็นภาพแสดงให้เห็นถึงคนที่ ประกอบอาชีพช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ในขณะที่กำลังทำงานอย่างระมัดระวัง การที่ ต้องต่อสายไฟที่ระโยงระยางมากมายเข้ากับตัวเครื่องใช้ไฟฟ้า ที่ต้องอาศัยความตั้งใจ ทำงานไม่ให้เกิดความผิดพลาดแล้วนั้น ยังต้องควบคุมตนเองให้อยู่ในสภาวะอารมณ์ ที่ต้องทั้งสมาธิและปัญญาควบคู่กัน

2.3 เนื้อหาภายใน

1) เนื้อหาทางพุทธิปัญญา(Intellectual Content) ผลงาน สร้างสรรค์ศิลปะนี้มีคุณลักษณะ ทางรูปแบบแสดงองค์ประกอบของศิลปะ ของรูปทรง มนุษย์อย่างมีขั้นตอน มีระบบระเบียบ มีการวางแผน ด้วยปัญญา เกิดความประสาน กลมกลืน ของทัศนธาตุ รูปทรงมีสัดส่วนลงตัว ให้ผลทางอารมณ์อย่างอึมเิบ แสดง ความสูงส่งทางจิตวิญญาณ เรียกว่า “ฝ่ายคลาสสิก (classic)”

2) เนื้อหาทางอารมณ์สะเทือนใจ (Emotion Content) นอกจากนี้ผลงานของผู้สร้างสรรค์ได้สื่อถึงอารมณ์ความสะเทือนใจ โดยเน้นจุดเด่นด้วย สีและน้ำหนัก แสงเงา ให้ความรู้สึกลทางอารมณ์ตามที่ประจักษ์นั้น โดยใช้กลวิธี เขียนสีน้ำมันด้วยฝีแปรง หยาดขรุขระ เป็นร่องรอยที่ชัดเจน บ่งบอกพื้นผิวเนื้อ ใบหน้า ของคน เห็นถึงบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดูจริงจังหนักแน่น

บทที่ 5

บทสรุป

การศึกษาค้นคว้าการสร้างสรรคผลงานศิลปะนิพนธ์ชุด ภาพสะท้อนวิถีชีวิต ตามแนวทาง ขั้นตอนกระบวนการสร้างสรรค์ ซึ่งล้วนแต่เป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์การทำงาน แนวทางความคิด เพื่อก่อให้เกิดพัฒนางานทัศนศิลป์ ได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังต่อไปนี้

1. เพื่อเป็นการศึกษาค้นคว้ากระบวนการสร้างสรรค์ผลงานทางศิลปะนำไปสู่การบันทึกผล การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่างเป็นระบบในรูปแบบเอกสารภาคศิลปะนิพนธ์
2. เพื่อสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ เรื่อง ภาพสะท้อนวิถีชีวิต ในรูปแบบจิตรกรรม โดยการ ถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิตการประกอบอาชีพในชนชั้นแรงงาน ในรูปแบบรูปธรรม ภาพเขียน จิตรกรรมเหมือนจริง
3. สรุป รวบรวม วิเคราะห์ และการสร้างสรรค์ศิลปะ
4. เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และเข้าใจในกระบวนการการสร้างสรรคศิลปะ ตอบสนองความคิด และความรู้สึกแสดงออกถึงคุณค่าทางความงามในรูปแบบผลงานจิตรกรรมสร้างสรรค์

ผลที่ได้รับจากการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ ทำให้ ผู้สร้างสรรค์เกิดกระบวนการ การเรียนรู้ ไม่เพียงแคในกระบวนการทำงานสร้างสรรค์เท่านั้นร่วมไปถึงการใช้ชีวิตของผู้สร้างสรรค์เองด้วย เมื่อเกิดการเรียนรู้ ย่อมทำให้เกิดการพัฒนาในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการแก้ไขปัญหาอุปสรรค ต่างๆ อย่างมีความรอบคอบ ด้วยความรู้ ความเข้าใจ และพัฒนาทักษะฝีมือจนนำไปสู่การบันทึกผล การสร้างสรรค์ผลงานศิลปะไว้อย่างเป็นระบบในภาคเอกสาร

จากการทำงานศิลปะนิพนธ์ ผู้สร้างสรรค์หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานทั้งภาคชิ้นงานจริงและ ภาคเอกสารจะสามารถสร้างประโยชน์ให้แก่ผู้ที่สนใจศึกษาศิลปะทัศนศิลป์ได้ และไม่ว่าคุณค่าของ ผลสำเร็จจะอยู่ในระดับใด ผู้สร้างสรรค์จะนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้ดีขึ้นต่อไปในอนาคต



บรรณานุกรมและเอกสารอ้างอิง

วิรุณ ตั้งเจริญ.(2535).ทัศนศิลป์สมัยใหม่.กรุงเทพฯ:บริษัท ดันอ้อ จำกัด.

จิตร ภูมิศักดิ์ ในนามปากกา ทีปกร.(2552).ศิลปะเพื่อชีวิต.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แม่คำผาง.

สุธี คุณาวิชยานนท์.(2554).10 คำถาม ที่คุณอยากรู้เกี่ยวกับศิลปะ.

หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร.

ขลุฑ นิมเสมอ.(2539).องค์ประกอบศิลปะ.กรุงเทพฯ:บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.

สุรชาติ เกษประสิทธิ์.(2555).เอกสารประกอบการเรียนการสอน.พื้นฐานองค์ประกอบศิลป์:

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.(2536).การศึกษาเกี่ยวกับชีวิตและชุมชน.สำนักพิมพ์

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

แหล่งอ้างอิงจากอินเทอร์เน็ต

<http://chumphontrip.com/lifestyle-or-style-of-life.html>

<https://www.gotoknow.org/posts/504753>

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A8%E0%B8%B4%E0%B8%A5%E0%>

<http://www.era.su.ac.th/ArtDB/tha/detailpicture.asp?id=P001403>

<http://ruleofreason.blogspot.com/2008/07/four-great-american>

<http://artist.artmuseum.com.cn/hisArtworkDetail.htm?id=5395>

http://en.wikipedia.org/wiki/Self-Portrait_%28Rembrandt,_Altman%29

<http://biblelessonsite.org/images2/mille3.jpg>

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81%E0%B8%B8%E0%B8%AA%>



ประวัติผู้สร้างสรรค์

ชื่อ-สกุล นายพลวัฒน์ จันทร์เอี่ยม
 เกิด 1 พฤศจิกายน 2535
 ที่อยู่ 388/10 ม.2 ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด จ.ตาก 63110
 โทร. 091-6253739
 E-mail nadsumoto@gmail.com

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2540 - 2551 ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 โรงเรียนบ้านห้วยม่วง
 ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด จ.ตาก
 พ.ศ. 2551 - 2554 ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายโรงเรียนสรรพวิทยาคม
 ต.ท่าสายลวด อ.แม่สอด จ.ตาก
 พ.ศ. 2554 - 2558 ปริญญาตรี วิชาเอกจิตรกรรม สาขาวิชาออกแบบ
 ทัศนศิลป์ ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ คณะ
 สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร

ประวัติการแสดงผลงาน

พ.ศ. 2557 นิทรรศการแสดงผลงานศิลปะของนิสิต สาขา
 ออกแบบทัศนศิลป์รุ่น 3 ภาควิชาศิลปะและการออกแบบ
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนนคร